

MA GAZYN

metropolitalny

Kraków, wrzesień nr 3/2024

**Współpraca na rzecz
poprawy transportu w regionie**
więcej na str. 4

**W gminach Metropolii Krakowskiej
żyje się lepiej - mamy wyniki badań!**
więcej na str. 6

**Co nowego w projekcie
INTERLACE?**
więcej na str. 11

spis treści

str. 4-5

Fot. Urząd Miasta Krakowa

SŁOWO WSTĘPNE

3 Metropolia w działaniu

INTELIĞENTNE ZARZĄDZANIE

4 Współpraca na rzecz poprawy transportu w regionie

6 W gminach Metropolii Krakowskiej żyje się lepiej

8 Pracujemy nad kolejnym Raportem o stanie Metropolii Krakowskiej

9 Aktualizacja Strategii ZIT Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

11 Co nowego w projekcie INTERLACE?

14 Czas dla środowiska!

16 COMANAGE: Otwarta Platforma, Kurs E-earningowy i System Wsparcia Decyzji

18 Rozpoczynamy dialog przestrzenny w zakresie zagospodarowania terenów granicznych

MOBILNOŚĆ

20 Europejski Tydzień Mobilności 2024

21 Rozwój sieci parkingów Parkuj i Jedź na terenie Metropolii Krakowskiej

24 Projekt Cities@Heart – pilotaż w Niepołomicach

GOSPODARKA

27 Inkubator Przedsiębiorczości w Kłastrze Zabłocie

28 Smart Suburbs in the City

Strona tytułowa: fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

str. 32

Fot. SMK

KULTURA CZASU WOLNEGO

30 Jak poskromiono złośnicę, czyli Szekspir nad wodą

32 Kreatywnie o kulturze i komunikacji

34 Fundusz Promocji Kultury wspiera CKiS w Skawinie

37 Mikrowyprawy "Metropolia w jeden dzień" – małe odkrycia blisko domu

39 Trasa nordic walking: od kamieniołomu do Lasu Zabierzowskiego

EDUKACJA

40 Współpraca z sektorem akademickim w obszarze edukacji i gospodarki

42 Pomocnik projektów ZIT w edukacji - innowacje edukacyjne

USŁUGI SPOŁECZNE

45 Organizator Społeczności Lokalnej, czyli nowa rzeczywistość pracy socjalnej

STREFA BIURA

48 W Metropolii rozwijamy się, współpracujemy i integrujemy

METROPOLIA W OBIEKTYWIE

10, 26, 44 Jesień w Metropolii Krakowskiej

Magazyn Społeczności Metropolitalnej
wrzesień 2024, nr 3.2024

ISSN 2720-2119

Opracowanie:

Zespół Stowarzyszenia Metropolia Krakowska
ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków,
tel. 12 34 18 512, biuro@metropoliakrakowska.pl

Metropolia w działaniu

Szanowni Państwo,

z radością oddaję w Państwa ręce trzecie w tym roku wydanie Magazynu Metropolitalnego. Przedstawiamy w nim relację z wydarzenia, które w szczególny sposób podkreśla siłę i determinację, z jaką działamy na rzecz zrównoważonego rozwoju Metropolii Krakowskiej. Partnerstwo 36 gmin Obszaru Funkcjonalnego Metropolii Krakowskiej, powiatów: wielickiego i krakowskiego oraz województwa małopolskiego stale udowadnia, że razem możemy osiągnąć więcej. Wyrazem tej współpracy było podpisanie w dniu 10 września br. deklaracji na rzecz wspólnych działań w nowej kadencji samorządowej.

Jednym z głównych tematów tego wydania jest praca nad nowym Raportem o stanie Metropolii, Krakowskiej, który umożliwi analizę rozwoju gmin w siedmiu kluczowych obszarach współpracy. To narzędzie wykorzystujemy w planowaniu dalszych wspólnych działań i integracji społeczności.

W ramach realizacji projektu COMANAGE, którego celem jest tworzenie nowych i wspieranie istniejących społeczności energetycznych, wprowadzamy innowacyjne rozwiązania wspierające zrównoważony rozwój. W tym numerze prezentujemy najnowsze produkty, tj. otwartą platformę danych, czy kurs e-learningowy.

Fot. Urząd Gminy Kocmyrzów-Luborzyca

Nie zabraknie również tematyki związanej z mobilnością. Aktualna i przyszła rozbudowa systemu parkingów Parkuj i Jedź ma na celu zachęcenie mieszkańców do korzystania z transportu zbiorowego. W artykule szczegółowo omawiamy rozwój sieci tych parkingów na terenie Metropolii Krakowskiej.

Przygotowaliśmy też coś dla miłośników aktywnego wypoczynku. W ramach projektu *Metropolia w jeden dzień* zapraszamy do odkrywania uroków naszego regionu, poprzez 15 tras jednodniowych wycieczek. To wyjątkowa okazja, by na nowo poznać bogactwo przyrodnicze, historyczne i kulturowe naszego regionu, a jednocześnie wesprzeć lokalną turystykę.

Serdecznie zachęcam do lektury tego numeru, w którym znajdziecie Państwo inspirujące historie, nowe inicjatywy i plany na przyszłość. Jestem przekonany, że każdy z artykułów pozwoli Wam poczuć dumę z bycia częścią naszej dynamicznie rozwijającej się Metropolii. Życzę inspirujących chwil z lekturą!

Marek Jamborski

Wiceprezes Zarządu

Stowarzyszenia Metropolia Krakowska

Współpraca na rzecz poprawy transportu w regionie

Rozwój transportu i poprawa jakości życia – to kluczowe założenia deklaracji podpisanej przez wóldarzy 36 gmin Obszaru Funkcjonalnego Metropolii Krakowskiej, marszałka województwa oraz starostów powiatów krakowskiego i wielickiego. Jest to kolejny krok wspólnych działań w zakresie transportu i mobilności w regionie.

fot. Urząd Miasta Krakowa

Podczas spotkania szczególną uwagę poświęcono Planowi Zrównoważonej Mobilności Metropolii Krakowskiej (SUMP). Dokument jest podstawą współpracy na rzecz zrównoważonej mobilności.

Jak podkreślił Aleksander Miszański, Prezydent Krakowa, wyrażenie woli przez Kraków, gminy, starostów i marszałka, o tym by promować

fot. Urząd Miasta Krakowa

zrównoważoną mobilność oraz by wspólnie planować inwestycje w zakresie transportu publicznego, ma ogromną wagę. – *Plan Zrównoważonej Mobilności Metropolii to pierwszy dokument przyjęty tak szeroko przez rady gmin sąsiadujących z miastem, co pokazuje, że mobilność łączy ponad podziałami* – zaznaczył.

– *Musimy dbać o mobilność i tak ją reformować, by była sprawna, ekologiczna i przyjazna dla mieszkańców. Codziennie do Krakowa wjeżdża 250 tys. pojazdów. Każdego dnia następują przepływy ludzi między Krakowem a obszarem metropolitalnym. To są ludzie, którzy posyłają swoje dzieci do szkół, na basen, do teatru i właśnie dla nich działamy dla lepszego transportu* – wyliczał Aleksander Miszański.

Razem można więcej

Jak podkreśla Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego, – *spotykamy się w rozszerzonym składzie, obejmującym również gminy spoza Metropolii Krakowskiej, co pokazuje rozwój współpracy w zakresie zrównoważonej mobilności w skali całego regionu.*

Fot. Urząd Miasta Krakowa

– *Kluczowe jest, by podsystemy kolejowe i autobusowe, które Małopolska rozwija, współgrały z komunikacją miejską w Krakowie oraz liniami uruchamianymi przez gminy i powiaty. Bardzo się cieszę, że projekt wprowadzenia biletu metropolitalnego został sfinalizowany. Szczególnie istotne jest to, że mieszkańcy korzystają z tego rozwiązania poprzez wybór na co dzień tramwaju, pociągu czy autobusu jako środka lokomocji* – dodał Łukasz Smółka.

Bilety Możliwości, czyli wprowadzona oferta okresowych Biletów Metropolitalnych i Małopolskich Biletów Zintegrowanych polega na wzajemnym honorowaniu ww. biletów zakupionych w systemie Małopolska Karta Aglomeracyjna – także w aplikacji iMKA oraz za pośrednictwem kanałów sprzedaży Komunikacji Miejskiej w Krakowie. Więcej o biletach: [KLIKNIJ TUTAJ](#).

Partnerstwo i współpraca metropolitalna

Renata Gawlik, członek zarządu Stowarzyszenia Metropolia Krakowska przypomniła, że rozwój współpracy gmin w ramach Metropolii Krakowskiej trwa już od dziesięciu lat, od momentu zawiązania Stowarzyszenia w 2014 r.

– *Obecnie przechodzimy do kolejnego etapu tego procesu – rozszerzenia współpracy w ramach wdrażania SUMP na województwo i gminy wokół Metropolii Krakowskiej oraz powiaty* – podkreśliła Renata Gawlik.

Deklaracje podpisane w 2022 i 2023 roku oraz podczas tego spotkania są kolejnymi krokami potwierdzającymi gotowość do współpracy. Na mocy tych porozumień gminy wspólnie realizują projekty dotyczące mobilności, koordynują działania infrastrukturalne oraz integrują różne środki transportu. Dzięki temu mieszkańcy regionu będą mogli korzystać z bardziej efektywnego, ekologicznego i przyjaznego środowiska systemu transportu.

Fot. Urząd Miasta Krakowa

Kolejne działania rzecz zrównoważonego transportu

Województwo Małopolskie, Miasto Kraków, gminy obszaru funkcjonalnego Metropolii Krakowskiej, gminy spoza SMK oraz powiaty kontynuują dialog na temat dalszej współpracy w ramach komitetu strategicznego i rady portfela. – *Realizacja SUMP to sytuacja win-win. Sukces planu będzie oznaczał poprawę dostępności transportu publicznego, zmniejszenie liczby wypadków i emisji zanieczyszczeń. Na tej współpracy skorzystają wszyscy mieszkańcy regionu* – podsumował Prezydent Aleksander Miszański.

Przygotowanie: Sylwia Wrona

W gminach Metropolii Krakowskiej żyje się lepiej

Mieszkańcy Metropolii są zadowoleni z życia w swoich gminach – wynika z badań zleconych przez SMK. Badania społeczne dostarczają informacji, które wspierają podejmowanie decyzji.

Na zlecenie Stowarzyszenia Metropolia Krakowska zostały zrealizowane badania społeczne, których celem była ocena jakości życia mieszkańców oraz monitorowanie wskaźników Strategii Metropolia Krakowska 2030. Badania te, przeprowadzone od 22 maja do 3 lipca 2024 r., stanowią spójny element z prowadzonym od 2015 roku „Barometrem krakowskim” Gminy Miejskiej Kraków.

Narzędzie badawcze zostało opracowane przez Stowarzyszenie Metropolia Krakowska i poddane konsultacjom podczas spotkań roboczych. Ankieterzy przeszli szkolenie, obejmujące zasady prowadzenia wywiadów oraz dobór respondentów, co zapewniło wysoką jakość i rzetelność zbieranych danych.

– *Badanie objęło 1100 mieszkańców z 14 gmin ościennych Krakowa, wchodzących w skład Metropolii Krakowskiej. Celem tego przedsięwzięcia było głębsze zrozumienie potrzeb, oczekiwań oraz wyzwań, z jakimi borykają się mieszkańcy tych gmin – wyjaśnia Zdzisław Wolny, Prezes Zarządu Grupy BST Sp. z o.o., realizatora badania. – Jego wyniki pozwolą na identyfikację priorytetowych obszarów do dalszego rozwoju oraz opracowanie konkretnych działań, które będą mogły sprostać potrzebom lokalnych społeczności – dodaje. – Współpraca ze Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska okazała się bardzo owocna, co pozwoliło na realizację badania na najwyższym poziomie.*

KLUCZOWE WNIOSKI Z BADANIA

Zadowolenie z życia

83% mieszkańców wyraża ogólne zadowolenie z życia w swojej gminie, a 84% nie planuje przeprowadzki do Krakowa.

Zaangażowanie i ocena władz gminnych

61% mieszkańców interesuje się sprawami swojej gminy, 66% pozytywnie ocenia działania władz, a 63% jest zadowolonych z poziomu informowania przez władze o podejmowanych działaniach.

Jakość usług w urzędach

82% mieszkańców oraz 85% przedsiębiorców pozytywnie ocenia jakość obsługi w urzędzie gminy.

Tereny zielone

99% ankietowanych deklaruje, że w promieniu 15 minut pieszo od ich domu znajdują się tereny zielone, które są oceniane bardzo dobrze pod względem dostępności (96%) i jakości (95%).

Gospodarka odpadami i środowisko

94% mieszkańców pozytywnie ocenia organizację wywozu śmieci, a 89% jest zadowolonych z poziomu hałasu i czystości powietrza (85%).

Transport

87% mieszkańców podróżuje głównie samochodami, ale również korzysta z komunikacji zbiorowej (47% w dni robocze) i pieszo (42% w dni robocze). Komfort podróży jest kluczowym czynnikiem wyboru środka transportu (59%).

Bezpieczeństwo

93% czuje się bezpiecznie w przestrzeni publicznej, a 91% pozytywnie ocenia bezpieczeństwo i porządek w swojej gminie.

Opieka i edukacja

Większość dzieci korzysta z oferty opiekuńczej i edukacyjnej w swojej gminie, w tym 96% dzieci do lat trzech, 95% przedszkolaków oraz 71% uczniów szkół. Należy zaznaczyć, że dostępność żłobków i przedszkoli została wysoko oceniona przez mieszkańców Metropolii Krakowskiej.

Kultura i rekreacja

91% mieszkańców korzysta z oferty kulturalnej i rozrywkowej, a 61% angażuje się w aktywność sportową na terenie swojej gminy.

Opieka zdrowotna

Dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej został oceniony pozytywnie przez 36% mieszkańców. Zadowolenie z usług specjalistycznych wyraziło 19% mieszkańców gmin.

Wsparcie społeczne

24% mieszkańców jest zadowolonych z usług opiekuńczych świadczonych przez gminy, jednak zauważalne są problemy z dostępnością usług dla osób z niepełnosprawnościami.

Aktywność zawodowa

61% mieszkańców jest aktywnych zawodowo, głównie na terenie swojej gminy (57%), a 89% z nich jest zadowolonych z obecnej sytuacji zawodowej.

Badania te dostarczają cennych informacji, które pozwolą na dalszy rozwój i poprawę jakości życia mieszkańców Metropolii Krakowskiej, zgodnie ze Strategią Metropolia Krakowska 2030. Wnioski z raportu są kluczowe dla przyszłych działań władz lokalnych i stanowią ważny element monitorowania postępów w realizacji Strategii.

Z raportem z badań można zapoznać się [TU](#).

Przygotowanie: Patrycja Batko

Pracujemy nad kolejnym Raportem o stanie Metropolii Krakowskiej

Stowarzyszenie Metropolia Krakowska co roku opracowuje Raport o stanie Metropolii Krakowskiej, który stanowi kompleksową analizę wskaźników obejmujących dane z piętnastu gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia.

Raport o stanie Metropolii Krakowskiej stanowi kompleksową analizę siedmiu kluczowych obszarów współpracy metropolitalnej: inteligentnego zarządzania, środowiska i przestrzeni, mobilności, kultury czasu wolnego, gospodarki, edukacji oraz usług społecznych. Każdy z tych obszarów jest szczegółowo omawiany pod kątem aktualnych wskaźników Strategii Metropolia Krakowska 2030, które są porównywane z danymi z lat ubiegłych. Dzięki temu możliwe jest zaobserwowanie długofalowych trendów oraz identyfikacja obszarów wymagających szczególnej uwagi.

Analiza obejmuje m.in. kwestie związane z dochodami czy wydatkami gmin SMK, gospodarką odpadami, jakością powietrza, integracją transportu zbiorowego, ofertą kulturalną, rozwojem gospodarczym, poziomem edukacji oraz dostępnością i jakością usług społecznych.

Adresaci raportu

Raport jest skierowany do szerokiego grona odbiorców, w tym do jednostek administracyjnych na różnych szczeblach (gminy, Urząd Marszałkowski, ministerstwa), mieszkańców, partnerów projektów oraz potencjalnych inwestorów. Jego celem jest nie tylko dostarczenie aktualnych informacji o stanie Metropolii Krakowskiej, ale również inspirowanie do dalszego rozwoju regionu i podejmowania inwestycji.

ŹRÓDŁA DANYCH

Rzetelność i kompleksowość raportu zapewniają dane pochodzące z różnorodnych i wiarygodnych źródeł.

Główne źródła informacji to m.in.:

- Badania społeczne mieszkańców gmin
- Dane bezpośrednio pozyskane z gmin SMK
- Barometr Krakowski
- Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków
- Główny Urząd Statystyczny
- Internetowy Obserwator Statystyk Społecznych oraz Obserwatorium Danych Metropolitalnych (UMP)
- System Monitorowania Usług Publicznych (SMUP)
- Okręgowa Komisja Egzaminacyjna Kraków
- Państwowa Komisja Wyborcza
- Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie
- Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Znaczenie raportu

Dokument ten stanowi kluczowe narzędzie wspierające proces planowania strategicznego i podejmowania decyzji przez wszystkie zainteresowane strony. Dostarcza nie tylko rzetelnej oceny bieżącej sytuacji, ale również pomaga w planowaniu przyszłych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia w regionie. Dzięki niemu możliwe jest lepsze zrozumienie wyzwań i możliwości, jakie stoją przed Metropolią Krakowską, oraz identyfikacja priorytetowych obszarów, które wymagają interwencji i wsparcia w kolejnych latach.

Przygotowanie: Patrycja Batko

Aktualizacja Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027

Do końca października prowadzona będzie aktualizacja Strategii ZIT MK 2021-2027. Zmianie ulegnie część terminów składania wniosków o dofinansowanie oraz okresu realizacji projektów. Uszczegółowienie i aktualizacja zamierzeń projektowych pozwoli na pełniejszą realizację celów, które stawia przed nami Strategia.

Proces aktualizacji Strategii ZIT MK 2021-2027 zaplanowano na okres od czerwca do października tego roku. Obejmuje on szereg elementów, takich jak: konsultacje z gminami SMK, robocze uzgodnienia z Instytucjami Zarządzającymi, opiniowanie zmian przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska oraz SANEPID, przyjęcie projektu zaktualizowanego dokumentu przez Walne Zebranie Członków a także opiniowanie ustawowe. Zmiany w Strategii są także konsultowane z ciałem opiniodawczo-doradczym - Forum ds. Strategii ZIT, zrzeszającym przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie Metropolii Krakowskiej.

Dla projektów zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii zapewniono alokację w Programie Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 (niecałe 155 mln euro) oraz Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (450 mln zł).

Dodatkowo, gminy Metropolii Krakowskiej mogą startować, razem z gminami z pozostałych ZIT w Małopolsce, w konkursie na projekty dotyczące infrastruktury kultury, turystyki i opieki nad zabytkami.

Zaktualizowanie zapisów Strategii jest niezbędne aby gminy Metropolii Krakowskiej mogły ubiegać się o środki w ramach, zaplanowanych na jesień tego roku, naborów wniosków o dofinansowanie. Z treścią Strategii oraz listą projektów można zapoznać się [na stronie internetowej SMK](#).

Przygotowanie: Maria Piątkowska

Strategia ZIT Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027 PLAN WDRAŻANIA

II KWARTAŁ

- rozpoczęcie procesu aktualizacji Strategii
- nabór projektów: transport miejski, edukacja włączająca w kształceniu ogólnym, rozwój kształcenia zawodowego, rozwój usług społecznych, dwujęzyczność w wychowaniu przedszkolnym

III KWARTAŁ

- nabór projektów: infrastruktura wodno-ściekowa, rozwój OZE, termomodernizacja, infrastruktura kultury, ochrona zabytków, turystyka
- robocze konsultacje i uzgodnienia w ramach aktualizacji Strategii

IV KWARTAŁ

- nabór projektów: rozwój kształcenia ogólnego, rozwój usług zdrowotnych, budowa PSZOK, zwiększenie retencyjności
- uzyskanie pozytywnej opinii do Strategii od IZ i MFIPR (zakończenie procesu aktualizacji Strategii)

fot. Urząd Gminy Mogilany

fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

fot. Urząd Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce

fot. Urząd Miasta i Gminy Wieliczka

fot. Jarosław Karasiński, CKIS w Skawinie

fot. Urząd Gminy Czernichów

Co nowego w projekcie INTERLACE?

Rozwiązania inspirowane naturą stanowią istotny element zrównoważonego rozwoju, wykorzystując naturalne procesy i zasoby przyrody do radzenia sobie z wyzwaniami społecznymi, ekonomicznymi i środowiskowymi. Celem projektu INTERLACE jest między innymi dostarczenie gminom Metropolii Krakowskiej narzędzi do edukacji oraz skutecznego wdrażania takich rozwiązań. W ramach projektu opracowaliśmy grę terenową oraz wyszukiwarkę dotacji, które pomagają pokonać główne bariery w realizacji zadań z tego zakresu.

Projekt INTERLACE ma na celu wzmocnienie partnerów w skutecznym przywracaniu ekosystemów, tworząc bardziej odporne i przyjazne samorzady. Ponadto stawia na wzmocnienie współpracy między społecznościami lokalnymi, promocję zaangażowania w tworzenie narzędzi opartych na przyrodzie, zwiększenie zdolności samorządów do wdrażania ekologicznych rozwiązań, mobilizację partnerów do wymiany doświadczeń oraz zwiększenie świadomości korzyści ze zdrowych ekosystemów dla dobrostanu społecznego, kulturowego i gospodarczego.

Stowarzyszenie Metropolia Krakowska od 2020 roku działa w w sieci współpracy międzynarodowej INTERLACE, realizując kolejne zadania. Co tym razem przygotowaliśmy?

GRA TERENOWA

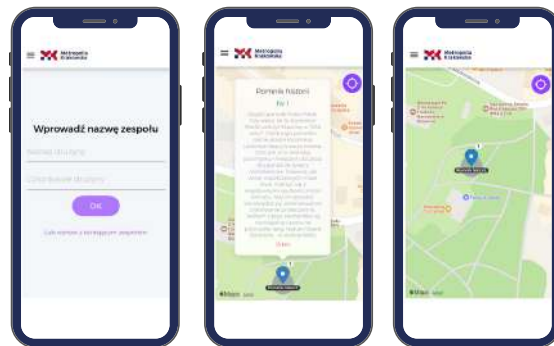
Gra łączy elementy nauki i zabawy, promując aktywność na świeżym powietrzu i odkrywanie nowych miejsc. Uczestnicy w każdym wieku mogą wyruszyć w trasę pełną zadań, wyzwań i zagadek, które muszą rozwiązać, aby zdobyć punkty i dotrzeć do mety, poznając przy tym tajniki rozwiązań opartych na przyrodzie w Parku w Skawinie oraz na Błoniach Skawińskich.

Kilka pytań merytorycznych zwiększy wiedzę uczestników, ale również pozwoli zapoznać się z możliwymi metodami aranżacji infrastruktury w praktyce oraz ich głównymi funkcjami.

Gra może zostać wykorzystana podczas aktywnego odpoczynku w parku lub jako element edukacji klimatycznej podczas wizyty terenowej szkół z terenu Metropolii Krakowskiej.

Dołącz do naszej wspólnej metropolitalnej przygody! Odkrywaj, rywalizuj, baw się – weź udział w grze terenowej!

Uwaga! Aby skorzystać z kodu QR należy wcześniej zainstalować na smartfonie lub innym urządzeniu mobilnym aplikację [Loquiz](#)

Aplikacja została opracowana w ramach realizacji projektu INTERLACE finansowanego z budżetu programu Horyzont 2020 UE we współpracy SMK, Fundacji Sendzimira, Climate Alliance oraz Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie

WYSZUKIWARKA FUNDUSZY

Wyszukiwarka powstała w odpowiedzi na barierę finansową, która blokuje wdrażanie rozwiązań opartych na przyrodzie. W celu efektywnego wyszukiwania informacji o aktualnych naborach, na stronie internetowej SMK dodaliśmy interaktywną zakładkę, która informuje o dostępnych możliwościach finansowania inwestycji z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, w tym o:

- typie beneficjenta;
- zakresie inwestycji;
- rodzaju wsparcia;
- narzędziach finansowania;
- czasie realizacji projektu;
- wysokości wsparcia.

Wszystkie elementy zostały opatrzone tagami tematycznymi, które pozwolą odnaleźć się w gąszczu informacji.

Wyszukiwarka dotacji to przeznaczone dla gmin Metropolii Krakowskiej narzędzie, które zwiększy możliwości realizacji projektów proekologicznych, w tym błękitno-zielonej infrastruktury.

Celem jej powstania było stworzenie intuicyjnego narzędzia, do którego decydenci będą regularnie wracać, aby inspirować się i aplikować o środki na kolejne projekty.

Narzędzie dostępne jest pod linkiem: [WYSZUKIWARKA FUNDUSZY](#)

METROPOLITALNE OGRODY DESZCZOWE

W ramach projektu INTERLACE przy trzech szkołach na terenie Metropolii Krakowskiej (w gminach Czernichów, Igołomia-Wawrzeńczyce oraz Skawina) zrealizowane zostaną ogrody deszczowe, które powstaną z udziałem uczniów i społeczności lokalnej.

fot. Canva

– Dzięki działaniom SMK, w ramach projektu INTERLACE finansowanego ze środków Unii Europejskiej w miejscowości Kamień w Gminie Czernichów, przy budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego powstanie ogród deszczowy – mówi Agnieszka Smaga z Zespołu ds. Ekologii i Ochrony Klimatu w Urzędzie Gminy Czernichów. – Ogrody deszczowe to elementy błękitno-zielonej infrastruktury, będące nasadzeniem roślin w specjalnie przygotowanej glebie - powierzchni o zwiększonej przepuszczalności.

Ich zadaniem jest zbieranie wód opadowych, co finalnie ogranicza ich spływ do kanalizacji – wyjaśnia Agnieszka Smaga. – Lokalizacja ogrodu deszczowego od strony ciągu drogi powiatowej z chodnikiem, w miejscu widocznym nie tylko dla uczniów i nauczycieli ale także dla okolicznych mieszkańców i osób przyjezdnych będzie miała duże znaczenie informacyjno-edukacyjne. Podkreślić należy że w ramach projektu dla dzieci i społeczności lokalnej będą przeprowadzone warsztaty, których zadaniem będzie wskazanie, jak duże znaczenie w dzisiejszych czasach ma prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa, wykorzystująca darmową wodę opadową do celów gospodarczych, a co za tym idzie generująca oszczędności tak cennej wody zdatnej do picia – zauważa Agnieszka Smaga.

Ogrody deszczowe przy szkołach to edukacja i ochrona środowiska w jednym. Jako specjalnie zaprojektowane przestrzenie pomagają zarządzać wodą deszczową, lecz w szkołach pełnią one podwójną rolę: nie tylko wspierają ochronę środowiska, ale także służą jako żywe laboratoria edukacyjne. To praktyczne rozwiązanie, które łączy naukę z działaniami na rzecz lepszego jutra.

Czekamy na efekty realizacji! Śledźcie media społecznościowe SMK, tam zamieścimy informacje o warsztatach budowania ogrodów deszczowych.

Przygotowanie: Karolina Baron

KONFERENCJA W HISZPANII

W dniach 2-3 października 2024 roku odbędzie się w Granollers (Hiszpania) konferencja **"Reimagining Urban Spaces: Nature-Based Solutions for Inclusive Transformations in Europe and Latin America"**.

Tegoroczne wydarzenie organizowane w ramach projektu INTERLACE skupione będzie na innowacyjnych rozwiązaniach przyrodniczych wspierających zrównoważony rozwój. Wykorzystując regeneracyjną moc natury, rozwiązania te mogą przywrócić zdegradowane lub uszkodzone ekosystemy, zwiększyć odporność na zagrożenia środowiskowe i zapewnić społeczeństwu liczne korzyści.

W programie m.in. interaktywne sesje, warsztaty oraz wizyty studyjne.

To doskonała okazja do zdobycia wiedzy, nawiązania kontaktów i promocji własnych inicjatyw. Wydarzenie jest skierowane do wszystkich osób pasjonujących się tworzeniem bardziej ekologicznych, bardziej włączających przestrzeni publicznych! Udział w konferencji jest bezpłatny.

Rejestracja: [LINK](#)

Strona wydarzenia: [Reimagining Urban Spaces: Nature-Based Solutions for Inclusive Transformations in Europe and Latin America | INTERLACE \(interlace-project.eu\)](#)

Uwaga! Każdy z uczestników będzie mógł podzielić się swoimi doświadczeniami podczas sesji plakatowej, a także INTERLACE Open Mic!, które będą okazją do zaprezentowania swoich pomysłów i inspirujących historii na temat przestrzeni miejskich.

Conference:
Reimagining Urban Spaces: Nature-Based Solutions for Inclusive Transformations in Europe and Latin America

2-3 October 2024
Granollers, Spain

interlace-project.eu

[@interlace_nbs](https://twitter.com/interlace_nbs)

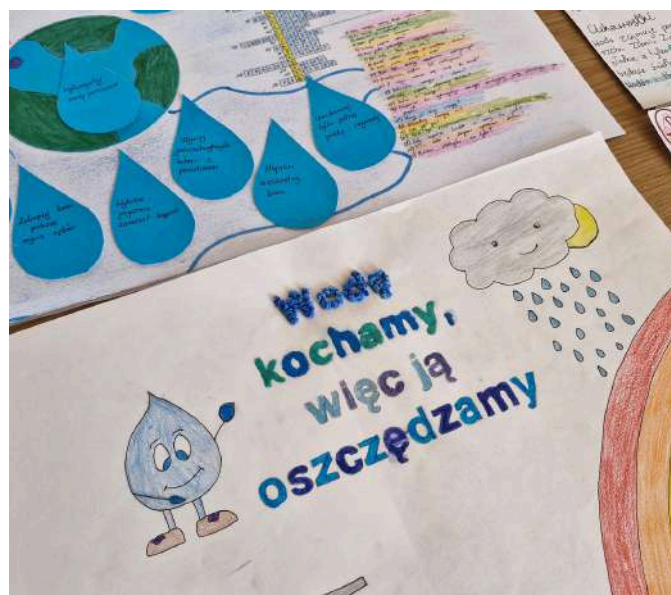
Czas dla środowiska!

W Gminie Mogilany już kolejny rok promowana jest edukacja ekologiczna. Trwa ona cały czas – rozpoczynając się od akcji wiosennych porządków, poprzez zorganizowanie konkursu na afisz w Gminnym Konkursie „Po prostu odetchnij!”, aż do realizacji projektu „Czas dla środowiska - cykl warsztatów edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy”.

Już po raz kolejny dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Gmina Mogilany ma możliwość przeprowadzenia warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz lokalnej społeczności z zakresu edukacji ekologicznej. *– Jesteśmy przekonani, że świadomość ekologiczna i potrzeba dbałości o środowisko rodzi się i żyje w każdej osobie, która włącza się w organizowane na naszym terenie wydarzenia* – mówi Wójt Gminy Mogilany Jerzy Przeworski.

Nauka i praktyka

W tym roku działania samorządu gminnego koncentrują się na dwóch obszarach: ochronie i oszczędzaniu zasobów wodnych oraz nauce kompostowania. Gminie zależy, aby przybliżając te tematy mieszkańcom, znaleźć czas na część dydaktyczną oraz część praktyczną - warsztatową. Warto dodać, że zaplanowana tematyka jest zbieżna z innymi konkretnymi działaniami. Ze wsparciem Województwa Małopolskiego realizowany jest projekt „Zaopatrzenie mieszkańców Gminy Mogilany w kompostowniki”. W nieco dalszych planach jest duże przedsięwzięcie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych „Mikroretencja w gminie Mogilany” nastawione na zagospodarowanie wód opadowych na posesjach mieszkańców.

fot. UG Mogilany

Ochrona i oszczędzanie zasobów wody

Działania w ramach projektu „Czas dla środowiska - cykl warsztatów edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy” będą polegały na pokazaniu przykładów oszczędzania wody w codziennym życiu, będą uczyły jak gromadzić i wykorzystywać deszczówkę, poruszony zostanie też temat zanieczyszczenia i oczyszczania wód w gospodarstwach domowych. Ważnym elementem zadania jest także zwrócenie uwagi na obecność i stosowanie substancji, które nie powinny zostać wprowadzane do sieci kanalizacyjnej i szamb (np. resztki oleju kuchennego, agresywna chemia gospodarcza).

Nauka kompostowania

Filarem edukacyjnym projektu będzie także racjonalne gospodarowanie odpadami. Celem jest dostarczenie mieszkańcom profesjonalnej wiedzy oraz wskazanie przykładów, jak zacząć kompostowanie, aby uzyskać z tego wymierne korzyści w postaci wysokiej jakości nawozu. Każde gospodarstwo domowe wytwarza odpady. Nauka kompostowania będzie szansą, aby niektóre z powstałych odpadów nie zostały wyrzucone do śmieci, a przerobione na kompost. Zachęcając do zakładania kompostowników zmniejszy się ryzyko nieekologicznego wyrzucania czy też palenia resztek roślinnych.

Dbajmy o środowisko wszyscy!

Projekt „Czas dla środowiska - cykl warsztatów edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy”

zakłada również zorganizowanie dnia otwartego (wrzesień/październik 2024), na który już teraz zapraszamy mieszkańców Metropolii Krakowskiej. Plenerowe wydarzenie będzie obfitowało w szereg atrakcji, m.in. tworzenie lasu w słoiku i ekologicznych mydeł, występ teatralny dla dzieci, które towarzyszyć będą otwartym wykładom naukowym poświęconym oszczędzaniu i ochronie wody oraz gospodarowaniu odpadami. Termin wydarzenia zostanie opublikowany na stronie www.mogilany.pl

Artykuł powstał we współpracy z Urzędem Gminy Mogilany

Czas dla środowiska

cykl warsztatów edukacji ekologicznej dla mieszkańców Gminy Mogilany

Zadanie współfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

COMANAGE: Otwarta Platforma, Kurs E-learningowy i System Wsparcia Decyzji

W ramach realizacji projektu COMANAGE, którego celem jest tworzenie nowych i wsparcie istniejących społeczności energetycznych, powstają produkty wspierające te działania. Przedstawiamy najnowsze z nich.

OTWARTA PLATFORMA COMANAGE (OPC)

OPC to internetowa platforma zawierająca wszystkie narzędzia opracowane w projekcie. Jej użytkownicy mają dostęp m.in. do Zestawu Narzędzi Zarządzania Społecznościami Energetycznymi, podzielonego na pięć obszarów:

Obszar techniczny zawiera materiały dotyczące technicznych aspektów społeczności energetycznych, w tym model wewnętrznych rozliczeń spółdzielni energetycznej;

Obszar finansowy oferuje narzędzie do opracowania modelu biznesowego dla społeczności energetycznej z wykorzystaniem Business Model Canvas;

Obszar administracyjno-prawny zawiera szablony prawne ułatwiające tworzenie społeczności energetycznych oraz wzory umów sprzedaży energii elektrycznej i dzierżawy nieruchomości;

Obszar zaangażowania mieszkańców obejmuje narzędzia dotyczące współpracy pomiędzy różnymi grupami społecznymi tworzącymi społeczność energetyczną oraz plan walki z ubóstwem energetycznym;

Obszar promocji zawiera materiały do skutecznego rozpowszechniania idei społeczności energetycznych, podnosząc świadomość wśród społeczeństwa i interesariuszy sektora energetycznego.

KURS E-LEARNINGOWY

Poprzez Otwartą Platformę COMANAGE, użytkownicy mogą przejść do kursu e-learningowego. Jest to bezpłatny kurs internetowy skierowany do mieszkańców, władz publicznych oraz przedsiębiorców. Kurs dostarcza wiedzy prawnej, administracyjnej, finansowej, społecznej i organizacyjnej w zakresie społeczności energetycznych. Jest zbudowany na platformie Moodle i składa się z pięciu modułów:

- wprowadzenie do społeczności energetycznych,
- narzędzia techniczne,
- modele biznesowe i narzędzia finansowe,
- narzędzia prawne i administracyjne,
- narzędzia uczestnictwa i komunikacji.

Po każdym module dostępny jest test sprawdzający, a ukończenie wszystkich testów umożliwia uzyskanie certyfikatu, który można udostępnić w mediach społecznościowych.

SYSTEM WSPARCIA DECYZJI

Kolejnym produktem dostępnym przez Otwartą Platformę COMANAGE jest System Wsparcia Decyzji, który wspiera użytkowników oraz decydentów w dostępie do informacji dotyczących społeczności energetycznych. System bazuje na dokumentach opracowanych w ramach projektu COMANAGE, automatycznie znajdując odpowiedzi na pytania zadane przez użytkownika.

Powstające w ramach realizacji projektu COMANAGE produkty to narzędzia chętnie wykorzystywane w codziennej pracy gminnych jednostek odpowiedzialnych za obszar środowiska i przestrzeni. – *Projekt COMANAGE umożliwił nam zdobycie cennej wiedzy o społecznościach energetycznych i korzyściach, jakie przynoszą dla gminy. Materiały udostępnione w ramach projektu są dla nas niezwykle przydatne,*

zwłaszcza w kontekście podejmowanych przez gminę działań na rzecz wspierania mieszkańców w zrównoważonym rozwoju – podsumowuje Anna Szewczyk, kierowniczka Referatu Ochrony Powietrza Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice.

Przygotowanie: Bartłomiej Smenda

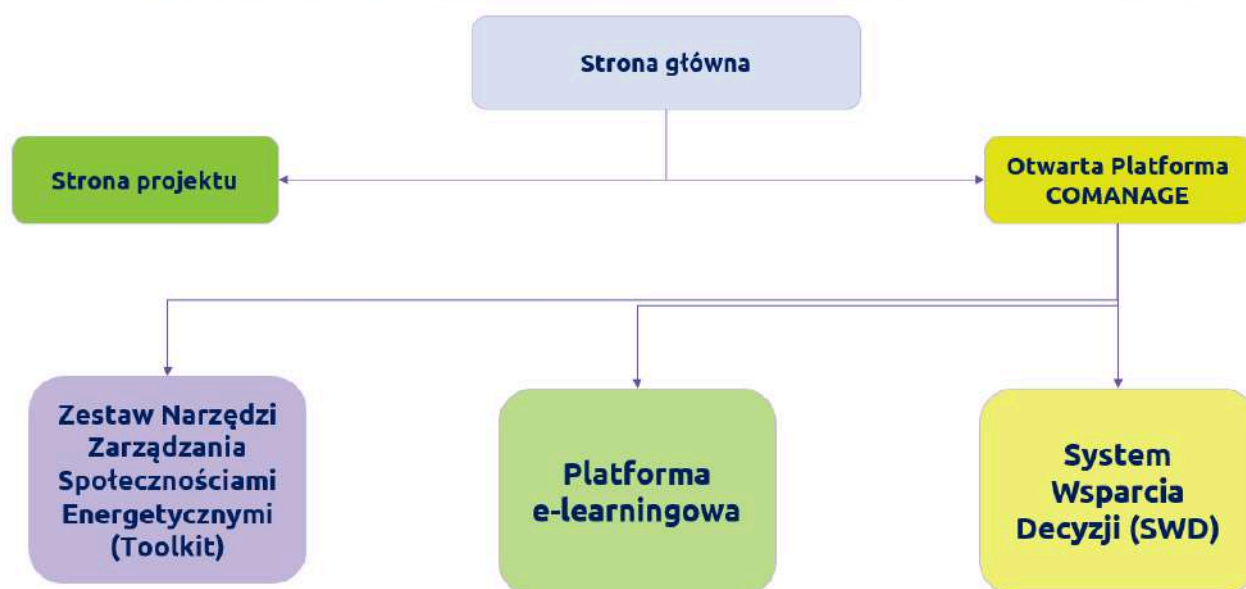
comanage

Więcej informacji o projekcie na stronie internetowej SMK

O projekcie COMANAGE pisaliśmy również w poprzednich wydaniach Magazynu metropolitalnego.

Struktura Otwartej Platformy COMANAGE

Rozpoczynamy dialog przestrzenny w zakresie zagospodarowania terenów granicznych

Gminy bezpośrednio sąsiadujące z Krakowem przystąpiły do rozmów z Wydziałem Planowania Przestrzennego Gminy Miejskiej Kraków (WPP GMK) o zagospodarowaniu przestrzennym. Chęć przeprowadzenia rozmów zgłosiło dziesięć gmin, które są zainteresowane uzgodnieniem rozwiązań w zakresie planowania przestrzennego na terenach granicznych swoich gmin.

Czym jest dialog przestrzenny?

Dialog przestrzenny to proces wzajemnej komunikacji między gminami w myśl idei miękkiego planowania przestrzennego. Uwzględnia on wytyczne i rekomendacje tego, jak prowadzić rozmowy o planowaniu przestrzennym, szczególnie w obszarach granicznych gmin Metropolii Krakowskiej.

Pierwszym krokiem do rozpoczęcia procesu dialogu przestrzennego była uchwała w sprawie określenia formy prowadzenia wstępnych ustaleń dotyczących kształtowania polityki przestrzennej na terenach granicznych gmin Metropolii Krakowskiej. Dialog przestrzenny jest także kontynuacją działań wynikających z celów zawartych w Strategii Metropolia Krakowska

fot. Canva

2030, zwłaszcza celu 2.1., który zakłada stworzenie sprawnego systemu gospodarowania przestrzenią.

Miękkie Planowanie Przestrzenne

Dialog przestrzenny bazuje na idei miękkiego (nieformalnego) planowania przestrzennego. Jedną z głównych zalet tego podejścia jest unikanie lub łagodzenie potencjalnych konfliktów poprzez procesy współpracy, jeszcze przed opracowaniem prawnie wiążących dokumentów planistycznych.

Miękkie planowanie przestrzenne

to rodzaj planowania, które nie opiera się na instrumentach prawnych lub finansowych, ale na wspólnej wizji działań związanych z przestrzenią metropolitalną.

Miękkie planowanie przestrzenne jest szczególnie użyteczne w obszarach, gdzie granice administracyjne są mniej wyraźne z powodu intensywnych procesów społeczno-gospodarczych. Dzięki temu możliwe jest podejmowanie wspólnych decyzji bez potrzeby wdrażania oficjalnych procedur, co pozwala na elastyczne i innowacyjne zarządzanie przestrzenią.

Jak będzie wyglądał pierwszy etap dialogu?

Zgodnie z uchwałą, sąsiadujące gminy mogą powołać grupy robocze ds. uzgadniania polityk przestrzennych na obszarach granicznych. Zadaniem tych grup będzie przeprowadzanie konsultacji oraz sporządzanie ustaleń dotyczących kształtowania polityki przestrzennej w tych obszarach. Ustalenia te mogą stanowić punkt odniesienia podczas formalnych konsultacji dokumentów dotyczących gospodarki przestrzennej oraz być wykorzystywane do realizacji metropolitalnych celów polityki przestrzennej.

Jaką rolę odgrywa SMK?

Stowarzyszenie Metropolia Krakowska pełni rolę koordynatora prowadzonych rozmów: ustala harmonogram, koordynuje spotkania a także gromadzi i sporządza międzygminne ustalenia oraz rekomendacje. Biuro SMK pozyskuje i aktualizuje informacje na temat sytuacji planistycznej obszarów granicznych gmin, co jest kluczowe dla efektywnego zarządzania przestrzenią metropolitalną.

Znaczenie dialogu przestrzennego

Rozpoczęcie dialogu przestrzennego między gminami bezpośrednio sąsiadującymi z Krakowem a Wydziałem Planowania Przestrzennego GMK jest krokiem w kierunku lepszej koordynacji działań planistycznych na terenach granicznych. Dzięki współpracy gminy mogą osiągnąć bardziej spójne i zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne, co jest kluczowe dla przyszłego rozwoju Metropolii Krakowskiej.

Dialog przestrzenny nabiera szczególnego znaczenia w kontekście nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz tworzenia planów ogólnych.

Przemysłane zagospodarowanie stref planistycznych na obszarach granicznych gmin jest niezwykle ważne dla prawidłowego kształtowania polityki przestrzennej. Wzajemna koordynacja i zrozumienie potrzeb sąsiadujących gmin pozwala na lepsze zarządzanie przestrzenią.

W przyszłości działania związane z dialogiem przestrzennym będą kontynuowane i ulepszone we współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, ekspertami Banku Światowego oraz innymi polskimi miastami biorącymi udział w sieci tematycznej Miasto Kompaktowe w Partnerskiej Inicjatywie Miast na lata 2024-2026 (PIM 3).

Fot. SMK

W ramach współpracy, Metropolia Krakowska opracuje rekomendacje i wytyczne mające na celu zapobieganie konfliktom przestrzennym.

Przygotowanie: Natalia Gałazka

Przeczytaj więcej
o Partnerskiej Inicjatywie Miast
na lata 2024-2026

Europejski Tydzień Mobilności 2024

W dniach 16 – 22 września 2024 r. odbyła się kolejna edycja Europejskiego Tygodnia Mobilności (dawniej: Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu). Zaproponowana przez Komisję Europejską kampania ma na celu podnoszenie świadomości na temat zrównoważonej mobilności w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.

W ramach wydarzenia w szczególności sposoby promowane są inicjatywy poprawiające jakość życia, przeciwdziałające zatłoczeniu komunikacyjnemu, hałasowi i wykluczeniu transportowemu oraz wspierające wykorzystywanie wszystkich dostępnych środków transportu w codziennych podróżach. W praktyce więc założenia ETM są ściśle powiązane z wdrażaniem idei SUMP, w tym Planu Zrównoważonej Mobilności Metropolii Krakowskiej i jej Obszaru Funkcjonalnego. Tradycyjnie zwieńczeniem całego wydarzenia jest Europejski Dzień bez Samochodu, przypadający na 22 września. W tym dniu obowiązują bezpłatne przejazdy pojazdami Komunikacji Miejskiej w Krakowie.

Hasło tegorocznej kampanii to Współdzielenie przestrzeni publicznej (ang. Shared Public Space). Powinno być ono realizowane przez działania, które przewidują zapewnienie wystarczająco dużej przestrzeni dla wszystkich mieszkańców,

środków transportu i aktywności, zapewniające większą równość społeczną i bezpieczeństwo na drogach, mniejszy hałas i zanieczyszczenie powietrza, a także lepszą jakość życia. Jest to szczególnie istotne w kontekście trwającego procesu rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych (obecnie już ponad 70% Europejczyków mieszka na obszarach miejskich).

PRZYKŁADOWE OBSZARY DZIAŁAŃ WPISUJĄCYCH SIĘ W ZAŁOŻENIA WSPÓLDZIELENIA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

- Doświadczenie przestrzeni publicznej w inny sposób (przestrzeń publiczna powinna być dostępna dla wszystkich, bezpieczna, dająca radość i wspierająca indywidualną mobilność oraz interakcje społeczne)
- Wspólne przekształcanie przestrzeni miejskiej (zaangażowanie w ten proces lokalnej społeczności oraz użytkowników wszystkich środków transportu)
- Ulice szkolne: tworzenie bezpiecznej przestrzeni dla aktywnego przemieszczania się
- Planowanie i projektowanie bezpiecznych ulic uwzględniające wszystkich mieszkańców i wszystkie środki transportu

Przygotowanie: Paweł Guzek

Na stronie internetowej [Europejski Tydzień Mobilności](#) można zapoznać się z jednostkami samorządu terytorialnego uczestniczącymi w tegorocznej edycji ETM oraz realizowanymi w jego ramach wydarzeniami i działaniami. Więcej szczegółów o inicjatywie ETM do zapoznania się pod linkiem [Europejski Tydzień Mobilności](#) oraz [Europejski Tydzień Mobilności](#) (raporty z poprzednich edycji ETM w Polsce).

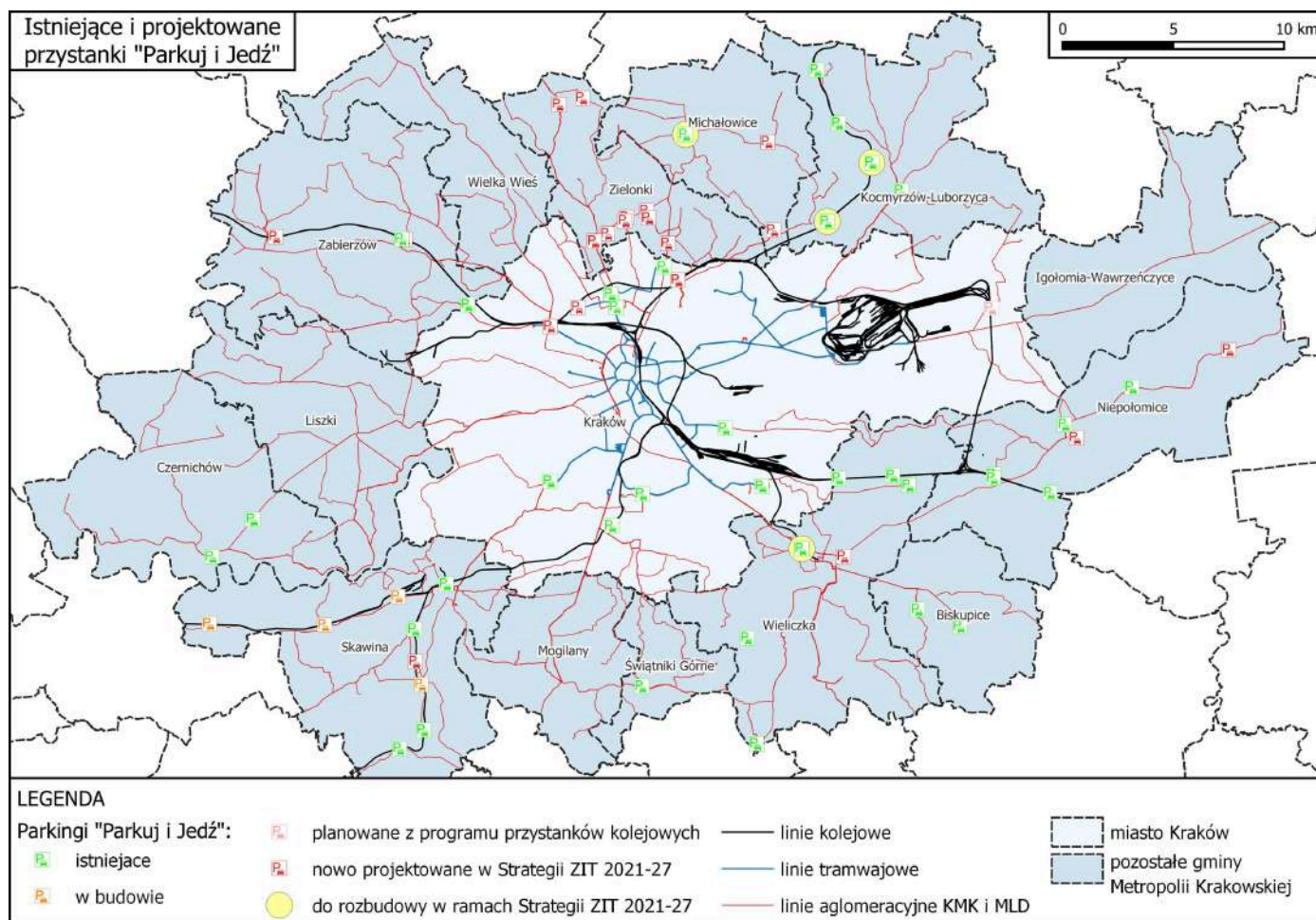
Rozwój sieci parkingów Parkuj i Jedź na terenie Metropolii Krakowskiej

Aktualna i przyszła rozbudowa systemu parkingów Parkuj i Jedź ma na celu zachęcenie podróżnych do przesiadki na transport zbiorowy.

Na terenie aglomeracji miejskich dużym wyzwaniem jest zmniejszenie problemu zatłoczenia na drogach wjazdowych do miasta rdzenia, wynikającego z dużego ruchu samochodowego w codziennych dojazdach do pracy. Jednym z rozwiązań mogących ograniczyć ten ruch jest budowa na obrzeżach miasta oraz w gminach sąsiednich sieci parkingów

Parkuj i Jedź, umożliwiających przesiadkę na transport zbiorowy.

Budowa tego typu obiektów powinna uwzględniać powiązanie przestrzenne z siatką połączeń transportem zbiorowym, przede wszystkim szynowym (kolej, tramwaj). Ich położenie w ramach węzłów przesiadkowych

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych – OpenStreetMap, Geoportal krajowy

powinno być tak zaplanowane, aby zapewnić jak najkrótszą drogę dojścia pieszego do przystanku.

Parkuj i Jedź w Metropolii Krakowskiej

Na terenie Metropolii Krakowskiej najstarszymi, uruchomionymi w 2012 roku, parkingami Parkuj i Jedź są obiekty zlokalizowane przy pętli tramwajowej Czerwone Maki w Krakowie oraz stacji kolejowej Wieliczka Park. Kolejne 32 tego typu parkingi powstały w ramach projektów Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) na lata 2014-2020. Dodatkowe dwa obiekty powstały przy nowych przystankach kolejowych Rzozów Centrum i Radziszów Lipki.

Spośród zrealizowanych parkingów Parkuj i Jedź, z 17 możliwa jest przesiadka na transport kolejowy, a z 7 na transport tramwajowy. Zdecydowana większość tego typu obiektów umożliwia również przesiadkę na transport autobusowy.

Fot. SMK

Fot. UMIG w Skawinie

Rozmieszczenie i planowane rozbudowy

Istniejące lokalizacje parkingów Parkuj i Jedź pokazują wyraźne zagęszczenie tych obiektów w południowej części Metropolii Krakowskiej. Główne braki w sieci występują natomiast w gminach zlokalizowanych na północny zachód od Krakowa. Uzupelnienie tej sieci planowane jest do realizacji w obecnym dziesięcioleciu, w ramach projektów ZIT na lata 2021-2027 oraz rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021 – 2025.

Aktualne i przyszłe inwestycje

W ramach ZIT trwa budowa 4 nowych parkingów w gminie Skawina, a kolejnych 21 jest projektowanych. Dodatkowo cztery istniejące parkingi na terenie Metropolii mają być rozbudowane. W ramach programu dotyczącego przystanków kolejowych zatwierdzona została budowa parkingu przy przystanku Kraków Kościelniki.

Położenie istniejących i planowanych parkingów zostało pokazane na załączonym rysunku i zestawione w zbiorczej tabeli. Z danych wynika, że obecnie kierowcy mają do dyspozycji prawie 3,6 tys. miejsc postojowych. Z szacunków można z kolei wnioskować, że ta liczba wzrośnie o około 2 tys. nowych miejsc postojowych

po zrealizowaniu wyżej omówionych obiektów. Ich dokładna liczba będzie znana po zakończeniu wszystkich prac projektowych.

Przygotowanie: Łukasz Kotuła

POŁOŻENIE ISTNIEJĄCYCH, W BUDOWIE ORAZ PLANOWANYCH DO BUDOWY I ROZBUDOWY PARKINGÓW PARKUJ I JEDŹ

GMINA	PARKINGI PARKUJ I JEDŹ ISTNIEJĄCE	LICZBA MIEJSC POSTOJOWYCH	PARKINGI PARKUJ I JEDŹ PLANOWANE I W BUDOWIE
Kraków	Bieżanów, Czerwone Maki, Górka Narodowa, Krowodrza Górka, Kurdwanów, Mały Płaszów, Mydlniki-Wapiennik, Pachońskiego, Swoszowice	1542	Azory, Bronowice, Kościelniki, Prądnik Czerwony
Biskupice	Biskupice, Trąbki	32	-
Czernichów	Czernichów, Zagacie	23	-
Kocmyrzów-Luborzycza	Baranówka, Goszcza, Kocmyrzów, Łuczyce, Zastów	328	Baranówka*, Zastów*
Michałowice	Michałowice	104	Michałowice*, Raciborowice, Więctawice
Niepołomice	Niepołomice, Podtęże Południe, Podtęże Północ, Staniątki, Wola Batorska	472	Niepołomice, Zabierzów Bocheński
Skawina	Radziszów, Rzozów Centrum, Skawina, Wola Radziszowska Lipki	539	Jaśkowice, Radziszów Centrum, Rzozów, Skawina Zachodnia, Zelczyna
Świątyniki Górne	Świątyniki Górne	50	-
Wieliczka	Byszyce Pętla, Janowice, Kokotów, Wieliczka, Węgrzce Wielkie, Węgrzce Wielkie Pętla	427	Wieliczka*, Wieliczka Miasto
Zabierzów	Zabierzów	55	Rudawa, Zabierzów II
Zielonki	-	-	Bibice (3), Brzozówka, Owczary, Węgrzce, Zielonki (4)
SUMA	36	3572	26+4*

* Parkingi Parkuj i Jedź do rozbudowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o parkingach Parkuj i Jedź

Projekt Cities@Heart – pilotaż w Niepołomicach

Już we wrześniu w Niepołomicach rozpoczyna się pilotaż zmiany organizacji ruchu wokół Szkoły Podstawowej nr 1, realizowany przy wsparciu projektu Cities@Heart. Co chcemy przetestować i na jakie problemy odpowiedzieć?

Analiza funkcji i mobilności centrum Niepołomic miała za zadanie określenie największych potencjałów, problemów oraz wyzwań dla tego obszaru. W oparciu o kluczowe zagadnienia zdiagnozowane w trakcie prac nad Strategią Rozwoju Gminy Niepołomice na lata 2024 – 2035 przeprowadzono badania terenowe mające na celu uszczegółowienie problemów zidentyfikowanych podczas prac strategicznych.

Badania potwierdziły, że kluczowe wyzwanie na terenie centrum Niepołomic stanowią kwestie dotyczące płynności komunikacyjnej i parkowania na tym obszarze oraz bezpieczeństwa poruszania się wokół szkół, które ze względu na swoją lokalizację sprzyjają koncentracji ruchu.

Miejsce interwencji

Na podstawie przeprowadzanych badań jako najpilniejsze miejsce interwencji wskazana została Szkoła Podstawowa nr 1. Koncentrujący się tu ruch wynika z obecności przebiegającej w bezpośrednim sąsiedztwie głównej, odpowiedzialnej za ruch w centrum miasta, drogi. Wpływ na wybór miały również zagrożenia dla użytkowników dróg zdiagnozowane w otoczeniu szkoły, wynikające ze sposobu funkcjonowania uczestników ruchu.

Zaplanowany pilotaż stanowi tzw. działanie na małą skalę, które ma umożliwić miastu

fot. SMK

prototypowanie lokalnych rozwiązań i zmniejszać ryzyko przyszłych działań. Istotnym elementem pilotażu jest też silne zaangażowanie lokalnych interesariuszy we wspólne działanie i myślenie o rozwiązaniach problemów, które pojawiają się w przestrzeni miejskiej.

– Działania podejmowane w gminie Niepołomice w ramach projektu dotyczyć będą zorganizowania przyjaznej dla użytkowników przestrzeni w otoczeniu szkoły podstawowej, zlokalizowanej w ścisłym centrum miasta - mówi Klaudia Kowalczyk z Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach. – Przearanżowanie okolicy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego obejmować będzie m.in. usystematyzowanie sposobu zatrzymywania się i parkowania aut podjeżdżających pod szkołę oraz organizację bezpiecznych miejsc dla pieszych - wyjaśnia.

CITIES @HEART

TOWARDS A BALANCED CITY CENTRE

- Mamy nadzieję zwiększyć komfort poruszania się po objętym interwencją terenie, ale również edukować i zachęcać, zarówno dzieci jak i rodziców, do pozostawienia samochodów i wybierania alternatywnych sposobów dotarcia do placówek - hulajnóg, rowerów, czy pieszo - podsumowuje Klaudia Kowalczyk.

Ewaluacja

Jak zmierzyć skuteczność wprowadzonego rozwiązania? Skąd będziemy wiedzieć czy pilotaż się udał?

fot. SMK

- Badanie weryfikacyjne będą obejmować badania ankietowe przeprowadzone ze wszystkimi użytkownikami ulicy oraz badania ruchu. Zbadane zostanie wykorzystywanie parkingów, oceniony system K+R oraz wyłączenie parkowania na ulicy w godzinach porannych, a także funkcjonowanie ulicy przez pozostałą część dnia – tłumaczy Marek Szymala z Instytutu Rozwoju Miast i Regionów.
- Pod koniec pilotażu odbędzie się spotkanie ewaluacyjne z użytkownikami ulicy, na którym przedstawione zostaną wnioski z pilotażu oraz podjęta zostanie decyzja w sprawie docelowej zmiany organizacji ruchu na ul. Szkolnej. Pilotaż zostanie zakończony z końcem października – dodaje Marek Szymala

Co po pilotażu?

Wyniki pilotażu posłużą do opracowania Zintegrowanego Planu Działania w ramach projektu Cities@Heart. Zintegrowany Plan Działania jest kluczowym elementem metodologii URBACT.

Jest to dokument powstający na poziomie miasta, który określa działania, które należy wdrożyć, aby odpowiedzieć na konkretne wyzwania związane z polityką miejską. Ma on odzwierciedlać wnioski wyciągnięte z rozmów z lokalnymi interesariuszami, partnerami międzynarodowymi oraz z testowania działań na poziomie lokalnym.

Przygotowanie: Maria Piątkowska, Sylwia Wrona

**Przeczytaj więcej
o projekcie Cities@Heart**

fot. Jarosław Karasiński, CKiS w Skawinie

fot. Urząd Gminy Zabierzów

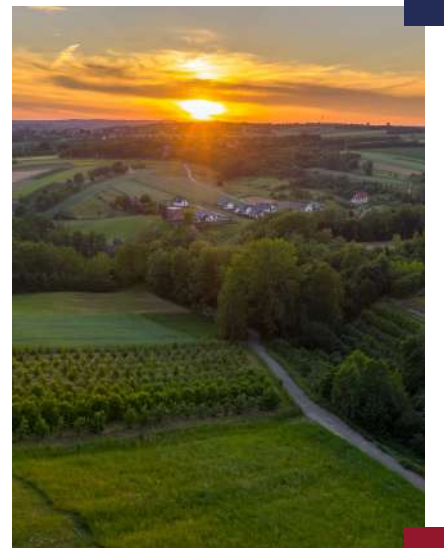
fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

fot. Urząd Gminy Mogilany

fot. Urząd Miasta i Gminy Wieliczka

fot. Urząd Gminy Michałowice

Inkubator Przedsiębiorczości w Kłastrze Zabłocie

Wystartował Inkubator Przedsiębiorczości w Kłastrze Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. To nowa inicjatywa miejska, której celem jest wsparcie mieszkańców Krakowa na początku ich drogi do przedsiębiorczości i społecznej współpracy.

Klaster Zabłocie 20.22 to innowacyjny, rewitalizacyjny projekt miejski, łączący sektor wiedzy i technologii z inkubacją przedsiębiorczości i aktywnością społeczną. Działając w duchu Nowego Europejskiego Bauhausu, Inkubator współtworzy kreatywną społeczność Klastra, upowszechniając samorozwój i zrównoważony styl życia, łącząc design, ekologię, dostępność społeczną i cenową oraz rozwój nowych technologii.

INKUBATOR

- angażuje lokalne środowisko i na bieżąco dopasowuje działania do indywidualnych potrzeb tworzącej się wspólnoty
- akceleroje społeczność Inkubatora Przedsiębiorczości oraz samego Klastra
- służy dzieleniu się wiedzą i umiejętnościami oferując możliwość uczestnictwa w szeregu warsztatów, szkoleń i spotkań networkingowych
- inicjuje wspólne działania, pomaga w realizacji projektów społecznych oraz w obraniu ścieżki rozwoju zawodowego, prowadząc indywidualne doradztwo i mentoring dla swoich członków

Program wsparcia inkubacyjnego wychodzi poza ramy fizycznej przestrzeni. Naturalny przepływ wiedzy, doświadczeń i umiejętności w społeczności Inkubatora i Klastra Zabłocie 20.22 potęguje możliwości wsparcia inkubacyjnego. Szerokie możliwości aktywizacji i aktywności w ramach innowacyjnej wspólnoty dodają energii i dopinają do działania.

Operatorem Inkubator Przedsiębiorczości w Kłastrze Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22 jest Stowarzyszenie Wytwórnia z Krakowa, od samego początku związane z Zabłociem. W latach 2015 - 2021, Wytwórnia prowadziła, jeden z pierwszych polskich makerspawów.

Dzięki wsparciu finansowym i współpracy z instytucjami miejskimi zrealizowała kilkanaście projektów dotacyjnych, w tym m.in.: „Zamień swoją pasję w biznes!”, którego 4 edycja odbędzie się na jesieni tego roku, czy „Odkryj w sobie designera!”. Współpracowała przy tworzeniu pierwszej edycji wydarzenia **“Sztuka do rzeczy - design w Krakowie”**. Misją stowarzyszenia jest promocja polskiego designu, rzemiosła i rękodzieła, a także edukacja kulturalna i zrównoważony rozwój przedsiębiorczości.

Artykuł powstał we współpracy z Wydziałem ds. Przedsiębiorczości i Innowacji UMK oraz Stowarzyszeniem Wytwórnia.

Więcej informacji oraz oferta Inkubatora Przedsiębiorczości

Smart Suburbs in the City

26 czerwca 2024 r. Wójt Gminy Wielka Wieś Krzysztof Wołos podpisał list intencyjny w sprawie współpracy dotyczącej Programu Smart Villages, Suburbs in City (Mądre wioski, przedmieścia w mieście), realizowanego w oparciu o modelowe rozwiązania wypracowane na bazie Wielkowiejskiego Targu. Stronami porozumienia, poza gminą, są Małopolski Urząd Wojewódzki, dr hab. Joanna Hańderek, prof. UJ oraz Magazyn społeczny *Istota.info*. Długofalowym celem Programu jest łączenie drobnego biznesu oraz lokalnej produkcji z wartościami społecznymi, w tym kreowanie dodatkowych przestrzeni szeroko pojętej integracji społecznej.

Projektowany program w innowacyjny sposób łączy promocję lokalnych producentów i wytwórców z działaniami na rzecz integrowania społeczności lokalnych. Zawiera także istotny z perspektywy kreowania tożsamości metropolitalnej komponent współpracy ponadlokalnej wynikający z potrzeby kształtowania wspólnoty celów i wartości. Na szczególną uwagę w tym kontekście zasługuje innowacyjna koncepcja Smart Suburbs (Inteligentne Przedmieścia) jako dodatkowy komponent inteligentnych przestrzeni, uzupełniający założenia Inteligentnych Miast i Inteligentnych Wiosek, tworzący spójną całość z ideami leżącymi u źródeł Metropolii Krakowskiej.

Rozwiązania dla przyszłości

Program Smart Villages, Suburbs in City jest odpowiedzią na wyzwania współczesności. W zatamizowanym świecie, rosnących społecznych napięć, w obliczu kryzysu klimatycznego, istnieje silna potrzeba zmiany nastawienia zarówno do ekonomii jak i relacji społecznych. Idea Smart Villages, Suburbs in City pozwala na działanie zintegrowane w wielu aspektach na rzecz zacieśnienia współpracy oraz tworzenie alternatywnych, równoważnych rozwiązań.

27 czerwca Prezydent Aleksander Miszański podpisał Pakt na rzecz miejskiej polityki żywnościowej, zwany też „Paktem Mediolańskim”. Kraków tym samym dołączył do grona ponad 240 metropolii z 74 krajów świata, które wzajemnie wspierają się w trosce o zrównoważony rozwój.

Stanisław Mazur

I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Strategicznie to nie tylko deklaracja, ale przede wszystkim zobowiązanie, które jako miasto podejmujemy w zakresie działań klimatycznych na rzecz przyszłych pokoleń. Dzięki wspólnym działaniom na rzecz zdrowej, dostępnej i lokalnej żywności, miasto przyczynia się do globalnych wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu i promowania zdrowego stylu życia.

Nowe ścieżki dla Mądrych Wiosek

Etyczna i zrównoważona ekonomia to przede wszystkim zdrowe, ekologiczne produkty, dystrybuowane bezpośrednio od producenta do konsumenta. To również tworzenie żywności jak i przedmiotów dnia codziennego użytku z poszanowaniem podmiotowości i godności pracowników, jak również z troską wobec ekosystemów.

Idea bezpośredniej sprzedaży pozwala wracać z jednej strony do handlu bezpośredniego opartego na osobistych relacjach z konsumentem. Z drugiej strony oznacza eliminację pośredników i dostawy zmniejszając ślad węglowy. Z trzeciej strony tworzy możliwości budowania miejskiej agory, gdzie przestrzeń Smart Villages, Suburbs in City oznaczać będzie możliwość spotkań, oraz rozwijania szeregu inicjatyw społecznych, artystycznych czy popularyzujących etyczne idee i wiedzę o świecie.

IDEA SMART VILLAGES, SUBURBS IN CITY OZNACZA M.IN.

- promocję lokalnego handlu i producentów
- promocję krótkich łańcuchów dostaw
- bezpośredni dostęp do produktów lokalnych na obszarze Metropolii Krakowskiej
- ekonomię etyczną, zrównoważony rozwój
- zmniejszanie śladu węglowego
- eliminowanie pośredników i obciążeń finansowych na kolejnych etapach sprzedaży
- inkluzję bogactwa Dziedzictwa Kulturowego w jej materialnym i niematerialnym spektrum

PROGRAM SMART VILLAGE PRZEWIJDUJE

- tworzenie sezonowych ryneków w przestrzeni otwartej miasta
- prowadzenie paneli dyskusyjnych
- spotkania integrujące dla mieszkańców
- promocję istniejących podmiotów instytucji, przedsięwzięć społecznych
- tworzenie nowych miejsc społecznie dostępnych
- wzmacnianie lokalnych przedsiębiorców
- promocję etycznych programów biznesowych
- eventy artystyczne
- eventy popularyzujące wiedzę o społeczeństwie i klimacie

PROJEKT SMART VILLAGES IN CITY ZAKŁADA

- proponowanie ustaw w Radzie Miasta o ułatwienie dostępu do przestrzeni miejskiej dla Smart Villages, Suburbs in City
- wprowadzenie do szkół kursów w zakresie ekologii i etyki żywieniowej
- promocję zrównoważonego rozwoju
- stawianie lodówek miejskich – z żywnością dla osób w kryzysie ekonomicznym i bezdomności oraz wprowadzenie projektu „podziel się z sąsiadami”
- wprowadzenie projektów „Wspólny posiłek” i „Zakupy razem”

Przygotowanie: Anna Rychty-Mierzwa

Artykuł powstał we współpracy z Urzędem Gminy Wielka Wieś

Wielka Wieś
Gmina przyjazna mieszkańcom

Jak poskromiono złoźnicę, czyli Szekspir nad wodą

W jeden z czerwcowych wieczorów Teatr Albertus z Mnikowa zaprezentował widowisko plenerowe "Poskromienie złoźnicy" na podstawie komedii Williama Szekspira. Spektakl wystawiony został w niecodziennej scenerii. Publiczność zgromadziła się nad Zalewem na Piaskach w Budzynie, gdzie na tle wody stanęła profesjonalna scena.

Po powitaniu gości przez Wójta Gminy Liszki pana Wojciecha Starowicza, za sprawą sztuki widzowie przenieśli się do włoskiej Padwy, gdzie, zgodnie z szekspirowskim zamysłem, szlachcic Petruccio podjął się nie lada zadania... Poskromił znaną w całym mieście złoźnicę!

Barwne, nawiązujące do strojów z epoki, kostiumy, przepiękna scenografia, włoski ogród tuż pod sceną, a przede wszystkim pełna zapału gra aktorów stworzyły niezapomniane wydarzenie. Reszty dopełniła mieniąca się kolorami, tuż po zachodzie słońca woda.

fot. Urząd Gminy Liszki

Sztuka łączy, otoczenie inspiruje

Spektakl zgromadził ponad sześćsetosobową widownię, od najmłodszych po najstarszych. Wśród widzów znaleźli się nie tylko mieszkańcy okolicznych miejscowości z Gminy Liszki, ale także

fot. Urząd Gminy Liszki

z gmin: Czernichów, Krzeszowice, Zabierzów, Skawina. Przybyli również krakowianie, a nawet widzowie z Mielca! Nie zabrakło też licznych, przypadkowych turystów, którzy tego dnia spędzając czas nad zalewem, zaciekawieni sceną nad wodą zatrzymali się, by obejrzeć spektakl.

Widowisko transmitowane było na stojącym w pobliżu sceny telebimie, na którym wcześniej zgromadzona publiczność mogła obejrzeć premierowy klip Teatru Albertus promujący Dolinę Mnikowską, czyli rodzime strony aktorów. Realizując projekt „Pod wielkim dachem nieba” – perty krajobrazu na scenie i w filmie aktorzy pokazali, że wyjątkowe tereny rekreacyjne najbliższych okolic mogą być także inspiracją dla sztuki.

fot. Urząd Gminy Liszki

Wideo klip „Dolina Mnikowska”, będący wyśpiewaną ilustracją dziewiętnastowiecznego wiersza Gustawa Ehrenberga, można obejrzeć na [kanale YouTube Teatru Albertus](#).

Projekt realizowany był przy wsparciu finansowym Powiatu Krakowskiego i Gminy Liszki.

fot. Urząd Gminy Liszki

Po spektaklu na widzów czekał letni poczęstunek, rozmowom nie było końca, a radość towarzysząca zarówno aktorom, jak i publiczności kolejny raz dowiodła, że warto podejmować podobne wyzwania.

Artykuł powstał we współpracy z Urzędem Gminy Liszki

Gmina Liszki

Teatr Albertus dziękuje wszystkim, którzy pomogli zrealizować widowisko:

- Gminie Liszki i Powiatowi Krakowskiemu za wsparcie finansowe
- firmie MGS Spółka z o.o, Marek Gubata (scena, dźwięk i oświetlenie)
- firmie "Szok", Michał Pawluś (telebim i oświetlenie plenerowe)
- firmie "W zielone gramy", Barbara Rupikowska (dekoracje florystyczne)
- firmie "Wiśnios Atelier", Michał Wiśnios - elementy architektoniczne scenografii
- Likom Spółka z o.o. - pomoc logistyczna i organizacyjna
- firmie Vega Druk, Krzysztof Jarosz - promocja wydarzenia
- restauracji „Romantica” – catering

Sponsorom:

- Róży i Grzegorzowi Frankowskim
- firmie Unison, Leszek Pawłowicz

...nade wszystko zaś widzom. Bez Was nie byłoby nic.

fot. Urząd Gminy Liszki

Kreatywnie o kulturze i komunikacji

Forum Komunikacji i Kultury to nowa nazwa pracujących razem, połączonych forów Komunikacji i Promocji oraz Oferty Czasu Wolnego SMK. Nazwę wybraliśmy wspólnie podczas czerwcowego spotkania, które, dzięki uprzejmości Krakowskiego Biura Festiwalowego, odbyło się w Aptece Designu w kreatywnej dzielnicy Wesola.

Kreatywna przestrzeń

Wybór miejsca spotkania Forum Komunikacji i Kultury (KiK) był nieprzypadkowy. Zmiana otoczenia miała pobudzić uczestników do odkrywania nowych perspektyw, inspirując ich do nieszablonowego myślenia. Twórcza atmosfera panująca w Aptece Designu doskonale współgrała z tematem przewodnim spotkania, jakim była kreatywność.

Położona w sercu rewitalizowanej dzielnicy kreatywnej Wesola, w dawnym budynku szpitala, Apta Designu to innowacyjne miejsce, gdzie projektowanie spotyka się z nauką, nowymi technologiami i aktywizmem. Apta działa jako żywe laboratorium dla projektantów, artystów i entuzjastów kreatywnych rozwiązań. W budynku znajduje się przestrzeń co-workingowa i wystawieniowa oraz czytelnia.

Moc inspiracji

Spotkanie było okazją do wymiany wiedzy i dobrych praktyk. Naszymi gośćmi byli Carolina Pietyra, Dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego, Michael Łyczek, Zastępca Dyrektorki KBF do spraw programowych oraz Agnieszka Staniszevska-Mól, Dyrektor Biblioteki Kraków.

Carolina Pietyra opowiedziała, jak dzielnica Wesola staje się kreatywnym centrum miasta, oferującym przestrzeń dla innowacyjnych

Fot. SMK

projektów i i wydarzeń kulturalnych, które przyciągają mieszkańców i turystów.

Michael Łyczek podzielił się swoimi doświadczeniami z zakresu organizacji kreatywnych wydarzeń. Zwrócił uwagę na znaczenie odpowiedniego planowania oraz na potrzeby angażowania lokalnych społeczności w proces tworzenia programów kulturalnych. Podkreślił, jak ważna jest otwartość na nowe idee oraz umiejętność adaptacji do zmieniających się warunków.

Fot. SMK

Agnieszka Staniszevska-Mól skupiła się na skutecznych strategiach promocyjnych z wykorzystaniem nowych technologii, które wdrażane są w Bibliotece Kraków.

Fot. SMK

Jej prezentacja pokazała, jak ważne jest nieszablonowe spojrzenie oraz jak media społecznościowe mogą stać się potężnym narzędziem w promocji działań kulturalnych.

**Biblioteka
Kraków**

Agnieszka Staniszevska-Mól

Dyrektor Biblioteki Kraków

Biblioteka jako grzeczna, nijako spokojna instytucja z równiutko ułożonymi książkami? Nic bardziej mylnego! Książki na regałach wciąż są układane równo i zgodnie z alfabetem, ale cała reszta to już zupełnie inny świat biblioteczny. Pełen nietuzinkowych wydarzeń dla czytelników (i nie tylko!) w każdym wieku, z pękającym w szwach harmonogramem pełnym pomysłowych wydarzeń i z bibliotekarzami przebranymi za postaci z literatury.

To, że biblioteki wciąż walczą o zauważenie i lepsze środki finansowe, sprawia, że nadrabiają kreatywnością i ogromnym zaangażowaniem w swoją misję. I w tym właśnie przebijają sformalizowany i przeciążony współczesny świat. Biblioteka to nie tylko książki. To także scena, muzyczne instrumenty, nożyczki i bibuła, ogrodowe albo plażowe czytania, piknik na kocu i leżaku albo dzierganie na drutach. Wciąż są takie miejsca, gdzie wyobraźnia nie ma granic. Tak jak w Bibliotece Kraków...

Barwnie opowiedziane, pobudzające wyobraźnię doświadczenia naszych gości dostarczyły cennych wskazówek, które członkowie Forum KiK mogą wykorzystać w swojej codziennej pracy w gminach, a także podczas wspólnych działań promujących potencjał oferty czasu wolnego Metropolii Krakowskiej.

Siła współpracy

Każde spotkanie Forum Komunikacji i Kultury to kolejny krok ku lepszej współpracy. Nazwa Forum nie tylko oddaje istotę naszych spotkań, ale także podkreśla znaczenie integracji działań w obszarze kultury i komunikacji. Spotkanie w Aptece Designu pokazało, jak wielki potencjał tkwi w kreatywności i jak ważne jest jej rozwijanie w każdym aspekcie działalności metropolii.

Forum KiK to platforma, która nie tylko inspiruje, ale także realnie wspiera działania kulturalne i promocyjne w Metropolii Krakowskiej. Dzięki zaangażowaniu wszystkich uczestników możliwe jest tworzenie spójnej i atrakcyjnej oferty kulturalnej.

Przygotowanie: Agnieszka Radziszowska

Fot. SMK

Chcesz być na bieżąco z ofertą czasu wolnego gmin Metropolii Krakowskiej?
Zaglądaj do kalendarium wydarzeń na stronie internetowej SMK!

Fundusz Promocji Kultury wspiera CKiS w Skawinie

Centrum Kultury i Sportu w Skawinie pozyskało dofinansowanie w ramach programu „Infrastruktura domów kultury” ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Otrzymane w ramach realizacji zadania „Zakup wyposażenia do prowadzenia działalności statutowej CKiS w Skawinie” 115 tys. zł. przeznaczy na wyposażenie w nowy sprzęt pracowni muzycznej, teatralnej i plastycznej.

Jakie znaczenie dla CKiS w Skawinie ma pozyskane dofinansowanie?

Tomasz Stawowy, dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Skawinie – *Od lat z niezmiennym zaangażowaniem rozwijamy ofertę zajęć artystycznych i kulturalnych. Konsekwentnie dążymy do zwiększenia naszej roli oraz rozwoju marki CKiS jako instytucji wszechstronnej, przyjaznej, zachęcającej do uczestniczenia i współtworzenia kultury. Jest więc rzeczą naturalną, że chcąc sprostać oczekiwaniom mieszkańców i oferować wysokie standardy działalności, musieliśmy poszukać możliwości dalszego rozwijania naszej bazy. Oczywiście działania te prowadzimy od lat: przy ogromnym wsparciu władz samorządowych, jak i sponsorów. Dotychczas jednak tak kompleksowy zakup dobrej jakości sprzętu oraz specjalistycznego wyposażenia pracowni pozostawał poza naszymi możliwościami. Wsparcie pozyskane z programu ministerialnego jest dla nas niezwykle istotne i przyczyni się do kolejnego milowego kroku.*

Jakie wyposażenie planujecie zakupić dzięki otrzymanym środkom finansowym?

– *Planujemy wyposażyc trzy pracownie artystyczne CKiS – wokalną, teatralną i plastyczną. Lista zakupów jest konkretna i wynika z potrzeb zarówno uczestników, jak i instruktorów zajęć.*

Fot. Jarosław Karasiński (CKiS w Skawinie)

Do pracowni wokalnej zakupimy sprzęt nagłośnieniowy, który będzie wykorzystywany nie tylko w edukacji, ale także na potrzeby organizacji koncertów naszych wokalistów. Ponadto kupimy dobrej jakości zestaw do nagrywania dźwięku i obrazu, który zwiększy możliwość udziału uczestników zajęć w eliminacjach do konkursów i przeglądów prowadzonych w formule zdalnej.

Uzupelnimy też braki w wyposażeniu technicznym oraz wymienimy wystużony sprzęt w sali teatralnej zabytkowego Pałacyku „Sokół”, która jest jedyną salą będącą w naszej dyspozycji, odpowiednią do organizacji wydarzeń kulturalnych różnego formatu. W ramach projektu planujemy wyposażyc scenę w system nowoczesnego oświetlenia z uwzględnieniem rampy z windą i nagłośnienia,

zakupić wytwornicę dymu oraz rampy najazdowe na schody prowadzące na zaplecze sceny oraz samą scenę, udostępniając ją osobom z niepełnosprawnościami.

Trzecią z naszych pracowni, którą obejmuje projekt jest pracownia plastyczna. W ramach zadania zakupimy sztalugi do pracy w plenerze, sztalugi studyjne wraz z krzesłami, profesjonalną szafę do przechowywania wielkoformatowych prac, której dotąd nigdy nie mieliśmy oraz stoły mobilne, które dadzą możliwość elastycznego przearanżowania przestrzeni.

Poza wyposażeniem samych pracowni planujemy do dwóch obiektów, w których odbywają się zajęcia z zakresu edukacji kulturalnej zakupić materace ewakuacyjne. Zapewnią one możliwość bezpiecznej ewakuacji osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom poruszającym się na wózku lub o kulach, laskach lub z użyciem innych pomocy ortopedycznych, osobom starszym, kobietom w ciąży, ale także osobom omdlałym, słowem wszystkim wymagającym pomocy.

W jaki sposób nowy sprzęt poprawi warunki pracy w pracowniach muzycznej, teatralnej i plastycznej?

– Nowy sprzęt zostanie wykorzystany zarówno do poprawienia stacjonarnej działalności, jak i do stworzenia nowych propozycji edukacyjnych. Doposażenie pracowni wokalne pozwoli na podniesienie poziomu kształcenia dzieci i młodzieży oraz dorosłych, co będzie miało bezpośrednie przełożenie przede wszystkim na jakość zajęć wokalnych, ale także przygotowywanych widowisk i koncertów.

Z kolei nowe wyposażenie sali teatralnej otworzy szerokie możliwości realizacyjne reżyserom i instruktorom naszych grup teatralnych.

Kontynuować będziemy także tradycje Gminnych Przeglądów Teatralnych, Skawińskiego Tygodnia Teatralnego i comiesięcznych spotkań z Teatrem MASKA. Dzięki poprawie infrastruktury scenicznej chcemy wprowadzić nowy cykl spotkań z teatrem profesjonalnym, prezentującym alternatywne i niszowe zjawiska w teatrze zawodowym.

Fot. Jarosław Karasiński (CKiS w Skawinie)

Poprawienie komfortu pracy uczestników pracowni plastycznej ma dla nas szczególne znaczenie, przede wszystkim ze względu na wyjątkowe zainteresowanie odbiorców sztukami plastycznymi. Planujemy stopniowo doposażać pracownię w nowe, funkcjonalne meble i akcesoria. Niezmiennie planujemy także budowanie nowej oferty, uwzględniającej zapotrzebowanie społeczne oraz luki w ofercie kulturalnej w naszej gminie w kontekście całej lokalnej oferty kulturalnej. Dodatkowe wyposażenie jest niezbędne, by rozwój ten mógł nastąpić.

Współpracując z różnymi podmiotami działającymi w obszarze szeroko rozumianej dostępności, staramy się jak najpełniej odpowiadać na potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami oraz rozwijać się w kierunku zapewnienia dostępności naszych obiektów i oferty. Przed nami jeszcze dużo do zrobienia, ale myślę, że zakup materaców ewakuacyjnych będzie kolejnym małym, ale ważnym krokiem naprzód.

Czy planujecie jakieś dodatkowe inicjatywy lub projekty, które będą realizowane dzięki nowemu wyposażeniu?

– Nowości mogą pojawić się w naszej ofercie zajęć artystycznych. Nowy sprzęt nagłośnieniowy i oświetleniowy z pewnością otworzy dla nas nowe ścieżki współpracy z artystami, którzy dotąd byli dla nas nieosiągalni, ze względu na zbyt duże wymagania, jak na nasze możliwości techniczne.

Fot. Jarostaw Karasiński (CKiS w Skawinie)

Zawsze można posłkować się zewnętrznymi usługami nagłośnieniowymi i oświetleniowymi, ale to znacząco obciąża budżet danego wydarzenia. Do pełni szczęścia będzie nam teraz brakować „tylko”, a może „aż” sali teatralnej/koncertowej, z większą niż w Pałacyku „Sokół” sceną i przede wszystkim z większą widownią, która pozwoli pomieścić większą liczbę widzów. Teraz radzimy sobie, jak możemy.

Do końca roku mamy czas na zrealizowanie i zakończenie zadania. Na razie skupiamy się na tym, w międzyczasie pracując nad nową ofertą zajęć oraz wydarzeń, ponieważ start nowego sezonu zawsze jest dla nas pracowity.

Jakie były największe wyzwania związane z uzyskaniem dofinansowania z Funduszu Promocji Kultury?

– Największym wyzwaniem było zdecydowanie

przekroczyć próg i zmieścić się na liście instytucji zakwalifikowanych do dofinansowania.

Od 10 lat, niemal co roku (z wyjątkiem 2018 r.) aplikowaliśmy do Programu Infrastruktura Domów Kultury, ale niestety nie udawało się znaleźć na liście dofinansowanych szczęśliwców. W ostatnich latach nasze wnioski były naprawdę dobrze oceniane. Nasza ocena oscylowała w granicach 80 punktów na 100.

Zdarzyło się, że brakowało nam dosłownie dwóch punktów, aby znaleźć się na liście dofinansowanych, ale niestety okazywało się jednocześnie, że te 2 punkty dzielące nas od progu, oznaczało 100 zgłoszonych wniosków, co dowodzi jak wiele podmiotów aplikuje w programie. Pisząc nasze wnioski staraliśmy się doskonalić, by z roku na rok lepiej się przygotować na następną edycję programu.

Jakimi doświadczeniami w zakresie pozyskania dofinansowania chcielibyście się podzielić z innymi instytucjami z gmin Metropolii Krakowskiej?

– Myślę, że dopiero po rozliczeniu dofinansowania i raporcie końcowym będziemy mogli podzielić się naszymi doświadczeniami. Na razie każdy kolejny etap jest nauką i przynosi nowe wyzwania. Jedno co już mogę powiedzieć instytucjom, które tak jak my aplikują rokrocznie, to to, by nie traciły czujności na etapie pisania wniosku, ponieważ każda zawarta w nim informacja ma potem znaczenie na etapie realizacji. To brzmi banalnie, ale naprawdę warto dobrze przemyśleć zarówno zakres projektu, jak i swoje potrzeby.

Artykuł powstał we współpracy z Centrum Kultury i Sportu w Skawinie.

Mikrowyprawy *Metropolia w jeden dzień* – małe odkrycia blisko domu

Podróżowanie nie musi oznaczać dalekich wyjazdów ani długotrwałych przygotowań. *Metropolia w jeden dzień* to gotowe opisy tras jednodniowych wycieczek, z którymi zaplanujecie kilkugodzinną podróż po wybranej gminie Metropolii Krakowskiej.

Dlaczego mikrowyprawy?

Mikrowyprawy to forma aktywnego spędzania wolnego czasu, która nie wymaga dużych nakładów finansowych ani skomplikowanej logistyki. Krótkie wycieczki można zrealizować w ciągu jednego dnia, bez większych przygotowań czy planowania. Po to, aby oderwać się od codzienności i odkryć coś nowego w najbliższym otoczeniu.

Zbiór mikrowypraw *Metropolia w jeden dzień* jest narzędziem, które przygotowaliśmy we współpracy SMK - LOT Kraków*, aby zachęcić do odkrywania przyrody, kultury i dziedzictwa Metropolii Krakowskiej. Krótkie wyprawy to doskonała forma rekreacji dla rodzin, osób zapracowanych czy tych, którzy chcą spędzić czas w sposób aktywny, ale nie mają możliwości wyjazdu na dłuższy urlop.

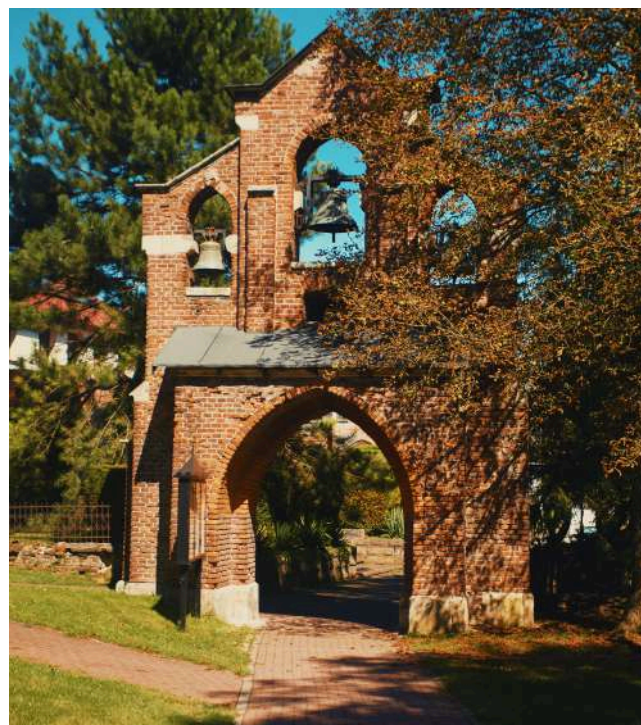
Odkrywajcie *Metropolię* z nami, to proste!

Mikrowyprawy *Metropolia w jeden dzień* to 15 dokładnie opisanych wycieczek po gminach Metropolii Krakowskiej, które, jak sugeruje nazwa, wypełnią Wam wolne popołudnie po pracy lub kilka godzin weekendu. Możecie wybierać pomiędzy wycieczkami krótszymi i dłuższymi, o większej i mniejszej intensywności, po trasach, które pokonacie transportem zbiorowym, własnym samochodem lub rowerem.

*Stowarzyszenie Organizacja Turystyczna Stolecznego Królewskiego Miasta Krakowa

Oprócz opisanie miejsc wartych zobaczenia ze względu na ich historię czy walory przyrodnicze, zadaliśmy również o wskazanie atrakcji dla dzieci i punktów gastronomicznych, w których zjecie lokalnie i smacznie.

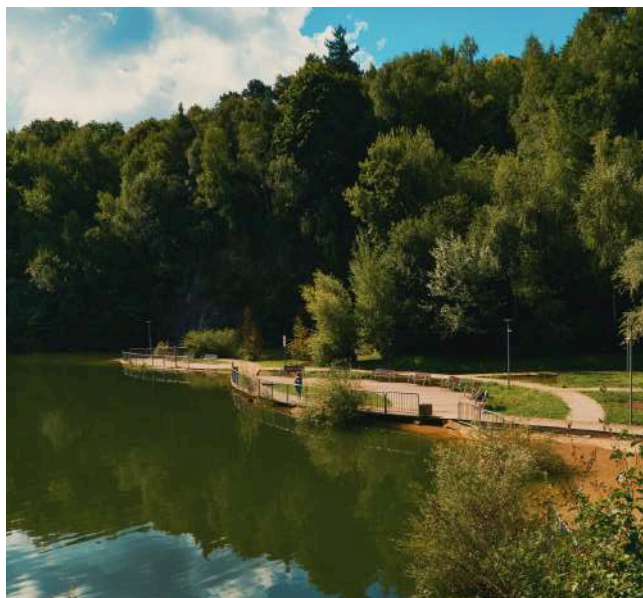
Opisy tras wzbogaciliśmy o fotografie prezentowanych atrakcji. Tych, które będziecie mijać po drodze, i tych, w których spędzicie więcej czasu. Żadne zdjęcia nie oddadzą w pełni uroku przyrody i zabytków Metropolii Krakowskiej, ale z pewnością będą zachętą do zorganizowania niejednej mikrowyprawy.

Fot. SMK

Każdej mikrowyprawie towarzyszy mapa z naniesionymi na nią miejscami, które odwiedziecie podczas wycieczki. Pomoże w wyznaczeniu odległości między poszczególnymi punktami i podpowie, jak w najprostszy sposób dostać się do dowolnego z nich.

– *Mikrowyprawy "Metropolia w jeden dzień" to propozycja, która ma na celu przybliżenie bogactwa obszaru Metropolii Krakowskiej bez długich przygotowań i dużych wydatków* – mówi Grzegorz Soszyński, Prezes Stowarzyszenia Organizacja Turystyczna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. – *W dobie, gdy coraz więcej osób szuka alternatywnych sposobów na spędzanie wolnego czasu, mikrowyprawy stają się idealnym rozwiązaniem. Pozwalają one na odkrywanie miejsc, które często znajdują się tuż obok nas, a które dotąd były pomijane. Czasem wystarczy krótka przejażdżka rowerem, spacer po lesie czy zwiedzanie lokalnego muzeum, by poczuć się jak na małych wakacjach* – podsumowuje Grzegorz Soszyński.

Fot. SMK

Fot. SMK

Proponowane przez nas opisy wycieczek to punkt wyjścia do odkrywania uroków Metropolii na własną rękę. Możecie korzystać z nich 1:1 lub wybrać z naszych propozycji miejsca, które macie ochotę zobaczyć. Za każdym razem dostaniecie wskazówki, które pomogą zorganizować wyprawę w sposób łatwy i przyjemny.

Wybierz i ruszaj w drogę

Biblioteczkę mikrowypraw znajdziecie już w październiku na stronie internetowej Stowarzyszenia Metropolia Krakowska (www.metropoliakrakowska.pl). Nawigację w poszukiwaniu inspiracji do spędzania wolnego czasu na odkrywaniu okolicy ułatwi szereg filtrów, dzięki którym bez trudu wybierzecie opis wyprawy odpowiadającej Waszym oczekiwaniom.

Z biblioteczki skorzystacie także na urządzeniach mobilnych, ale będąc w trasie warto schować telefon do kieszeni i dać się porwać przygodzie.

Przygotowanie: Agnieszka Radziszowska

Trasa nordic walking: od kamieniołomu do Lasu Zabierzowskiego

Nordic walking to forma aktywności fizycznej, która łączy przyjemność płynącą ze spacerowania z korzyściami zdrowotnymi. Gmina Zabierzów oferuje idealne warunki do uprawiania tego sportu. Jedną z najbardziej malowniczych tras jest szlak od kamieniołomu w Zabierzowie do Lasu Zabierzowskiego. Trasa ta pozwala na aktywny wypoczynek oraz odkrywanie uroków przyrody w spokojnym tempie.

Geologiczna perła

Początek trasy znajduje się w nieczynnym kamieniołomie wapieni jurajskich, który przez lata był ważnym miejscem wydobycia, a dziś stanowi unikalną atrakcję turystyczną. Można tu podziwiać skamieniałości dokumentujące procesy geologiczne sprzed milionów lat. Kamieniołom wyróżnia się malowniczym stawem, otoczonym stromymi wapiennymi skałami. Teren został zrewitalizowany, co umożliwiło stworzenie drewnianych promenad, zachęcających do spacerów.

Odprężający spacer w zieleni

Z kamieniołomu trasa prowadzi do Lasu Zabierzowskiego, jednego z największych kompleksów leśnych w okolicach Krakowa. Położony na zboczach Garbu Tenczyńskiego las jest prawdziwą oazą spokoju. Przez jego teren przepływa rzeka Rudawa, tworząc malownicze doliny i wąwozy.

Nordic walking to sport angażujący niemal wszystkie mięśnie. Marsz z kijkami wzmacnia ciało, pozytywnie wpływa na krążenie i redukuje stres. Regularnie uprawiany, poprawia wydolność organizmu i wspomaga utrzymanie prawidłowej postawy. Nordic walking jest łagodny dla stawów, co czyni go idealnym wyborem dla osób w każdym wieku.

Fot. Urząd Gminy Zabierzów

Las Zabierzowski to las mieszany, w którym dominują drzewa liściaste, takie jak grab, buk oraz sosny. W samym lesie spacerujący mają do wyboru kilka dobrze oznakowanych tras o różnej długości. Trasa kamieniołom - Las Zabierzowski jest doskonała zarówno dla początkujących, jak i bardziej doświadczonych miłośników tej aktywności.

Przygotowanie: Agnieszka Radziszowska

Mapę szlaków nordic walking po Zabierzowie i jego okolicach można pobrać ze strony internetowej Urzędu Gminy Zabierzów

Współpraca z sektorem akademickim w obszarze edukacji i gospodarki

Właśnie mija rok od zintegrowanego spotkania Forum Edukacji i Gospodarki Metropolii Krakowskiej, podczas którego wnieśliśmy na warsztat temat współpracy samorządów lokalnych z sektorem akademickim w tych dziedzinach. Dziś przedstawiamy mapę drogową współpracy międzysektorowej, która definiuje kluczowe obszary współpracy oraz pierwszoplanowe działania.

Za nami jest już analiza dotychczasowej współpracy gmin Metropolii Krakowskiej z uczelniami funkcjonującymi na tym terenie, której przeprowadzenie umożliwiło zidentyfikowanie zakończonych oraz realizowanych przez gminy projektów i zweryfikowanie potencjału nawiązywania współpracy czy realizacji podobnych projektów również w ramach całej Metropolii Krakowskiej.

WSPÓŁPRACA SAMORZĄD LOKALNY - SEKTOR AKADEMICKI - przestanki współpracy

- trzecia misja uczelni
- potrzeby dotyczące dodatkowej oferty edukacyjnej w społecznościach lokalnych
- dostępność środków finansowych na współpracę
- współdziałanie ułatwia osiągnięcie zamierzonych celów

fot. Canva

Przed nami stoi tworzenie nowych pól współpracy, promocja dobrych praktyk, a także działania zmierzające do promocji Metropolii Krakowskiej jako silnego ośrodka naukowo-badawczego i akademickiego. Celem długofalowym jest stworzenie stałej, efektywnie działającej platformy współpracy instytucji oświaty i środowiska akademickiego oraz wypracowanie rekomendacji dotyczących efektywnego angażowania się przez gminy Metropolii w porozumienia i inicjatywy z udziałem środowiska akademickiego w kontekście rozwoju gospodarczego.

ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY WSPÓŁPRACY

Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego

Kształcenie kadr instytucji samorządowych

Kształcenie kadr dla sektora gospodarczego

Przykładowe formy współpracy

- konsultowanie programów studiów
- kierunki zamawiane dla kadr JST SMK
- praktyki studenckie w instytucjach samorządowych

Współpraca ekspercka

Wsparcie JST w realizacji bieżących zadań

Dostarczanie JST innowacyjnych rozwiązań

Przykładowe formy współpracy

- zlecane badania, diagnozy, analizy
- prace magisterskie i doktorskie o charakterze wdrożeniowym
- projekty badawczo-rozwojowe

Kreowanie dodatkowej oferty edukacyjnej dla lokalnej społeczności

Dodatkowe możliwości dla dzieci i młodzieży

Dodatkowe możliwości dla osób dorosłych

Przykładowe formy współpracy

- Uniwersytet Dziecięcy
- Uniwersytet III Wieku
- Metropolitalny Uniwersytet Ludowy
- Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji

Tworzenie przestrzeni do aktywności lokalnej

Współorganizacja wydarzeń promujących efekty badań naukowych i etos nauki

Opieka patronacka instytucji akademickich nad przedsięwzięciami lub instytucjami JST

Przykładowe formy współpracy

- Metropolitalny Festiwal Nauki
- Konferencje naukowe dot. lokalnego dziedzictwa
- Klasy patronackie

Stymulowanie lokalnej przedsiębiorczości

Działania informacyjne i animacyjne na styku nauki i biznesu

Promowanie przedsiębiorczości i innowacji w biznesie

Przykładowe formy współpracy

- projekty innowacyjne
- prace badawczo-wdrożeniowe
- akademickie centra transferu technologii
- akademickie inkubatory przedsiębiorczości
- tworzenie klastra metropolitalnego

fot. Canva

KLUCZOWA REKOMENDACJA dotycząca rozwoju współpracy gmin Metropolii Krakowskiej z sektorem akademickim dotyczy realizacji działań w tym zakresie w oparciu o Radę Partnerów – międzysektorową platformę współpracy Gminy Miejskiej Krakowa oraz Krakowskiego Ośrodka Akademicko-Naukowego, działającą pod auspicjami Wydziału Przedsiębiorczości i Innowacji Urzędu Miasta Krakowa.

Przygotowanie: Anna Rychły-Mierzwa

Pomocnik projektów ZIT w edukacji - innowacje edukacyjne

Innowacje edukacyjne to nowatorskie podejścia, metody, technologie lub praktyki w obszarze edukacji, których zadaniem jest poprawa jakości i efektywności procesu nauczania oraz uczenia się. Stanowią odpowiedź na zmieniającą się rzeczywistość, będącą efektem m.in. postępu technologicznego, oraz idące z tym w parze nowe potrzeby społeczne: uczniów, nauczycieli oraz rynku pracy. Dobrą sposobność do upowszechnienia innowacyjnych rozwiązań w instytucjach oświatowych Metropolii Krakowskiej stanowią planowane do realizacji w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych projekty w obszarze edukacji.

Innowacje edukacyjne dotyczą wielu obszarów szeroko pojętego procesu uczenia się. Poniżej przedstawiamy niektóre z nich.

Metody nauczania i uczenia się

Przykład innowacji: **uczenie się oparte na projektach (Project-Based Learning)**. Uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności poprzez realizację praktycznych projektów, które mają związek z rzeczywistymi problemami.

Technologie edukacyjne (EdTech)

Przykład innowacji: **rozszerzona i wirtualna rzeczywistość (AR/VR)**. Użycie AR i VR do tworzenia immersyjnych doświadczeń edukacyjnych, które umożliwiają uczniom lepsze zrozumienie trudnych pojęć poprzez interakcję z wirtualnym środowiskiem.

Organizacja i zarządzania edukacją

Przykład innowacji: **szkoły alternatywne**. Placówki edukacyjne, które stosują innowacyjne podejścia do nauczania, np. szkoła bez ocen.

Treści i programy nauczania

Przykład innowacji: **edukacja w zakresie zrównoważonego rozwoju**. Wprowadzanie treści edukacyjnych związanych z ekologią, ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem, mających na celu kształtowanie postaw proekologicznych.

Ocena i monitorowanie postępów uczniów

Przykład innowacji: **portfolio ucznia**. Systemy oceny oparte na portfolio, w których uczniowie dokumentują i prezentują swoje osiągnięcia w różnych dziedzinach, co pozwala na bardziej holistyczną ocenę ich umiejętności.

Fot. Canva

KOMPONENTY EKOSYSTEMU INNOWACJI EDUKACYJNYCH

Do skutecznego opracowania, testowania i wdrażania rozwiązań innowacyjnych niezbędna jest szeroko zakrojona współpraca międzysektorowa, której uczestnicy i aktorzy tworzą tzw. ekosystem innowacji.

Główne komponenty ekosystemu innowacji edukacyjnych to:

- szkoły i uczelnie
- instytuty badawcze i centra innowacji
- administracja publiczna
- przedsiębiorstwa technologiczne i startupy edukacyjne
- inkubatory i akceleratory innowacji
- media i platformy informacyjne.

fot. Canva

Kluczowym elementem systemu innowacji w kontekście oświaty lokalnej jest społeczność szkolna:

- **kadra kierownicza szkół i przedszkoli** – podejmują decyzje kierunkowe, sprawują nadzór nad wdrażaniem innowacji

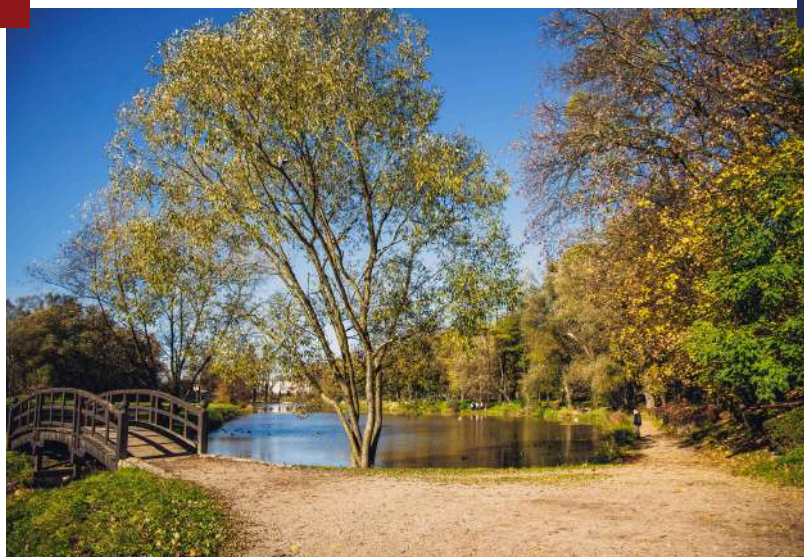
Fot. Canva

- **nauczyciele** – wdrażają innowacje w klasie i dostosowują je do potrzeb uczniów
- **uczniowie** – końcowi odbiorcy innowacji
- **rodzice i opiekunowie uczniów** – ich opinie i doświadczenia wpływają na dostosowanie oraz dalszy rozwój innowacyjnych metod i narzędzi edukacyjnych.

Projekty gmin Metropolii Krakowskiej w obszarze edukacji planowane do realizacji w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych stanowią doskonałe pole do wdrażania innowacji edukacyjnych. Upowszechnienie nowych, ale już przetestowanych rozwiązań pozytywnie wpłynie na jakość i efektywność kształcenia najmłodszych mieszkańców obszaru metropolitalnego.

W tym celu przygotowaliśmy dla Państwa przewodnik po innowacjach edukacyjnych, z którym można zapoznać się [TUTAJ](#).

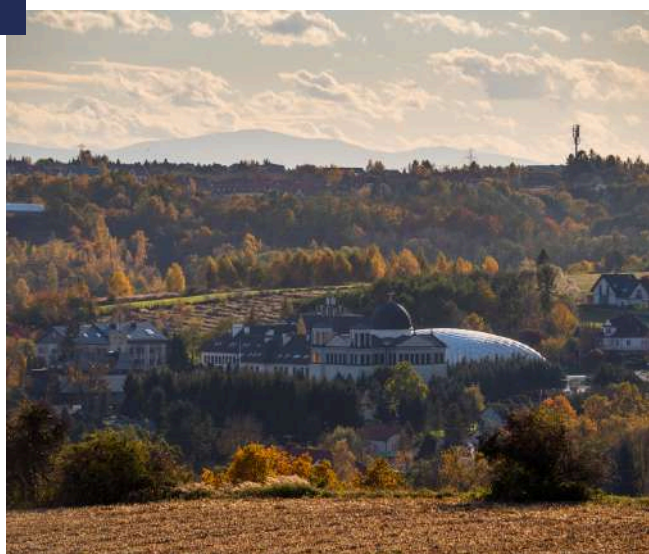
Przygotowanie: Anna Rychły-Mierzwa

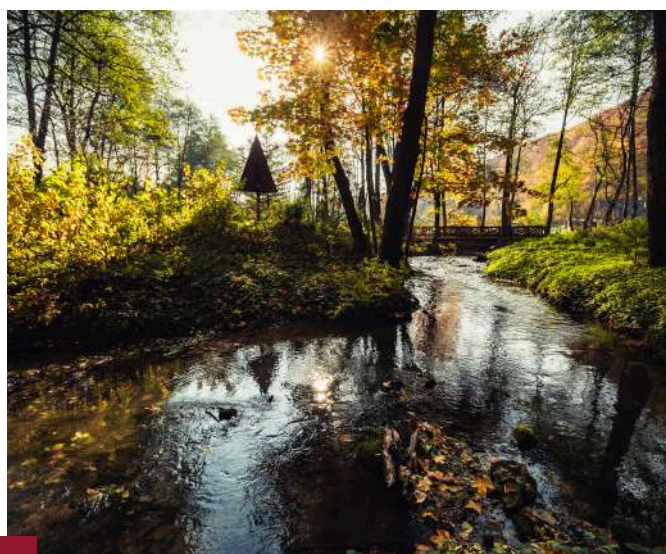
fot. Jarosław Karasiński, CKiS w Skawinie

fot. Urząd Gminy Zabierzów

fot. Urząd Gminy Michałowice

fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

fot. Urząd Gminy Czernichów

fot. Urząd Gminy Mogilany

Organizator Społeczności Lokalnej, czyli nowa rzeczywistość pracy socjalnej

Ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (CUS) wprowadziła do struktur jednostek pomocy społecznej nową funkcję, jaką pełni Organizator Społeczności Lokalnej. OSL aktywizuje mieszkańców, wspiera integrację i budowanie więzi w lokalnych społecznościach. Swoista transformacja polityki społecznej stwarza warunki do deinstytucjonalizacji pracy socjalnej, która kierowana jest do ogółu społeczności, a nie jedynie do osób wymagających wsparcia.

Siła lokalnych społeczności

Polityka społeczna w Polsce stale się zmienia, dostosowując się do potrzeb współczesnych społeczności. Coraz większy nacisk kładzie się na podejście środowiskowe, które dąży do deinstytucjonalizacji oferty instytucji pomocy społecznej i skierowania jej do wszystkich mieszkańców, nie tylko tych najbardziej potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ważną rolę w tym nowym modelu odgrywa Organizator Społeczności Lokalnej (OSL), którego działalność ugruntowała się na kanwie Centrów Usług Społecznych (CUS) i stanowi innowacyjne podejście do budowania silnych i samowystarczalnych wspólnot lokalnych.

Centra Usług Społecznych działają na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Ustawa daje możliwość integracji różnych usług społecznych na poziomie lokalnym, oferując zróżnicowane wsparcie dostosowane do specyficznych potrzeb danej społeczności. Organizator Społeczności Lokalnej jest kluczowym elementem tej struktury, a jego funkcja jest bezpośrednio związana z budowaniem kapitału społecznego, wspieraniem samoorganizacji mieszkańców oraz wzmocnieniem więzi lokalnych.

Zadania Organizatora Społeczności Lokalnej

OSL pełni funkcję animatora, który mobilizuje i wspiera mieszkańców w podejmowaniu oddolnych inicjatyw na rzecz swojej społeczności. W ramach swojej pracy OSL identyfikuje problemy lokalne, angażuje różnorodne grupy społeczne, buduje sieci współpracy oraz wspiera działania na rzecz poprawy jakości życia w danym środowisku.

fot. Canva

Jednym z kluczowych narzędzi pracy OSL jest **Plan Organizowania Społeczności Lokalnej**, który wyznacza najtrafniejsze, wybrane na podstawie wnikliwej diagnozy, działania mające na celu aktywizację mieszkańców. Organizator stosuje różnorodne techniki pracy, takie jak warsztaty, spotkania grupowe, animacje kulturalne czy działania edukacyjne, które wspierają integrację i współpracę mieszkańców danej społeczności.

WSKAZANE W USTAWIE O CUS KWALIFIKACJE ORGANIZATORA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

- wykształcenie wyższe,
- niekaralność,
- co najmniej 2-letnie doświadczenie w zakresie prowadzenia animacji lokalnej lub innych form pracy środowiskowej,
- II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (specjalność praca socjalna ze społecznością lokalną) lub ukończenie szkolenia z zakresu organizacji społeczności lokalnej.

Nowe podejście do polityki społecznej

Wprowadzenie roli OSL do struktur Centrum Usług Społecznych stanowi istotny krok w kierunku uwspółcześnienia polityki społecznej w Polsce. Praca socjalna przestaje być wyłącznie pomocą skierowaną do osób w trudnej sytuacji życiowej i zaczyna odgrywać ważną rolę w kształtowaniu całej społeczności. Działania OSL sprzyjają budowaniu samowystarczalnych i zintegrowanych społeczności, w których mieszkańcy biorą aktywny udział w rozwiązywaniu lokalnych problemów i poprawie jakości życia.

To nowe podejście do polityki społecznej, zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji, odchodzi od tradycyjnego modelu instytucjonalnego, na rzecz bardziej elastycznego i zindywidualizowanego wsparcia. Organizator Społeczności Lokalnej działa na rzecz całej społeczności, co oznacza, że z jego pomocy mogą korzystać wszyscy mieszkańcy, niezależnie od ich statusu materialnego czy społecznego.

Korzyści z funkcjonowania OSL w gminie

OSL wzmacnia poczucie przynależności mieszkańców do danej społeczności, co sprzyja budowaniu więzi społecznych i wzajemnego zaufania.

Działania OSL przyczyniają się do zwiększenia aktywności społecznej i obywatelskiej, co ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia w danym środowisku.

OSL wspiera integrację różnych grup społecznych, w tym także tych zagrożonych wykluczeniem społecznym, co prowadzi do tworzenia bardziej zróżnicowanych i zintegrowanych społeczności.

Rola OSL może być z powodzeniem wdrożona w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzięki temu możliwe jest szerokie zastosowanie tej metody, a w efekcie rozwój polityki społecznej opartej na zasadach partycypacji i współpracy.

OSL w strukturze OPS to nowatorskie rozwiązanie, które zmienia podejście do pracy socjalnej w Polsce. Działania OSL, ukierunkowane na budowanie i wzmacnianie lokalnych wspólnot, odgrywają kluczową rolę w nowoczesnej polityce społecznej, która jest bardziej zdeinstytucjonalizowana, środowiskowa i skierowana do wszystkich mieszkańców. Wprowadzenie tej funkcji przynosi liczne korzyści dla lokalnych społeczności, wspierając ich rozwój i integrację oraz dalszy rozwój usług społecznych.

26 września członkowie Forum Usług Społecznych wezmą udział w wizycie studyjnej w Centrum Usług Społecznych w Kluczach, gdzie jednym z głównych tematów będzie rola Organizatora Społeczności Lokalnej. Relację z wizyty zamieścimy [na stronie internetowej SMK](#).

Przygotowanie: Magdalena Cyran

Iwona Kocjan

p.o. Dyrektora Centrum Usług Społecznych
w Kluczach

W Gminie Klucze rola Organizatora Społeczności Lokalnej zyskuje na znaczeniu, stanowiąc istotny element w procesie integracji oraz rozwoju lokalnych partnerstw. Osoba zatrudniona na tym stanowisku przed podjęciem pracy w CUS pełniła funkcję pełnomocnika Wójta ds. Organizacji Pozarządowych, dzięki czemu doskonale rozumie potrzeby mieszkańców oraz dynamikę lokalnych struktur, zarówno formalnych, jak i nieformalnych. Jest to niezwykle pomocne przy wspieraniu różnorodnych inicjatyw, mających na celu wzmacnianie więzi społecznych oraz aktywny udział mieszkańców w życiu gminy.

Jednym z fundamentalnych zadań Organizatora jest organizacja wydarzeń angażujących lokalną społeczność. Jarmarki, organizowane we współpracy z Zespołem Organizowania Usług Społecznych, przyciągają wielu odwiedzających. Takie przedsięwzięcia nie tylko promują lokalny biznes, ale w głównej mierze przyczyniają się do tworzenia więzi między mieszkańcami.

Organizator skutecznie buduje relacje w społeczności, co przynosi wymierne korzyści w postaci realizacji ciekawych projektów. Te działania nie tylko odpowiadają na potrzeby mieszkańców, ale również inspirują ich do aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu otaczającej rzeczywistości.

Wartości, które reprezentuje Organizator obejmują silne zaangażowanie w rozwój grup nieformalnych oraz tworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń. Jego działalność ma na celu nie tylko zaspokajanie bieżących potrzeb, ale również inspirowanie mieszkańców do dążenia do lepszej przyszłości.

Kluczowym elementem pracy Organizatora jest aktywne słuchanie i reagowanie na potrzeby mieszkańców. Dzięki temu możliwe jest tworzenie lepszych warunków do rozwoju społeczności lokalnej. Wspólne dążenie do poprawy jakości życia w gminie opiera się na dialogu i współpracy.

Z perspektywy Organizatora podjęte inicjatywy z roku na rok zyskują na wartości, a mieszkańcy coraz aktywniej uczestniczą w tworzeniu lokalnej rzeczywistości. Nadal czeka na nas wiele wyzwań, lecz z takim zaangażowaniem możemy być pewni, że przyszłość Gminy Klucze będzie obfitować w kolejne udane projekty i wydarzenia.

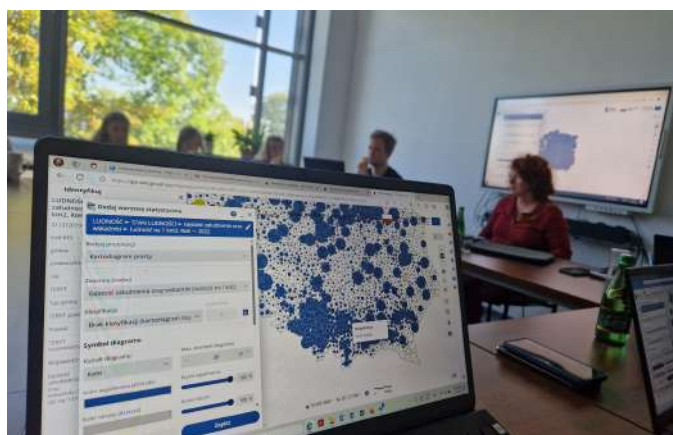
Podsumowując, praca Organizatora Społeczności Lokalnej odgrywa kluczową rolę w integracji oraz rozwoju Gminy Klucze, a jego działania przyczyniają się do harmonijnego rozwoju lokalnej społeczności, co jest nieocenione dla wszystkich mieszkańców.

W Metropolii rozwijamy się, współpracujemy i integrujemy

W Metropolii Krakowskiej stale dążymy do rozwoju, współpracy i integracji, co stanowi fundament naszych działań. W ostatnich miesiącach mieliśmy okazję uczestniczyć w szeregu wydarzeń, które nie tylko wzmocniły nasze umiejętności, ale także zacieśniły więzi między pracownikami oraz przedstawicielami różnych instytucji.

Klucz do skutecznej współpracy

W Stowarzyszeniu zorganizowaliśmy warsztaty komunikacyjne, które były nie tylko cennym doświadczeniem, ale także świetną okazją do integracji zespołu. W naszym złożonym środowisku, gdzie współpraca i wymiana informacji są kluczowe, integracja pracowników odgrywa istotną rolę. Warsztaty pozwoliły nam przeanalizować dotychczasowe metody pracy i wypracować bardziej efektywne rozwiązania. Dzięki aktywnej formie uczenia się, w tym grze „Rejs po dobrostan”, zrozumieliśmy, jak ważna jest współpraca w zespole.

Fot. SMK

Nowoczesne narzędzia do analizy danych

W ramach współpracy z Małopolskim Ośrodkiem Badań Regionalnych uczestniczyliśmy w szkoleniu GUS, które miało na celu usprawnienie naszej

pracy przy monitorowaniu Strategii Metropolia Krakowska 2030 oraz tworzeniu analiz społeczno-ekonomicznych. Prowadzone przez Monikę Wałaszek, szkolenie obejmowało dwa kluczowe narzędzia: Portal Geostatystyczny, umożliwiający wizualizację danych statystycznych oraz System Monitorowania Usług Publicznych, służący do oceny i optymalizacji usług lokalnych. Zdobyta wiedza znacząco przyspieszy nasze analizy i poprawi realizację strategicznych celów.

V Forum Metropolii Krakowskiej: warsztaty wydobywcze

W ramach przygotowań do V Forum MK zorganizowaliśmy warsztat wydobywczy, którego celem było wypracowanie motywu przewodniego oraz kluczowych tematów do poruszenia podczas wydarzenia. Forum, zaplanowane na 26 listopada, skupi się na motywie upływu czasu, transformacji oraz zmian, co jest szczególnie istotne w kontekście 10-lecia Metropolii Krakowskiej. Podczas warsztatu opracowaliśmy propozycje dobrych praktyk i inspiracji, którymi chcemy podzielić się z uczestnikami, by wspólnie pochylić się nad dokonanymi przemianami i przyszłymi wyzwaniem.

Przygotowanie: Sylwia Wrona

Obserwuj nas na Instagramie!

[instagram.com/metropolia_krakowska/](https://www.instagram.com/metropolia_krakowska/)

Metropolia Krakowska

Spółeczność

#ŁączyMY w przemyślanym działaniu

linktr.ee/metropolia_krakowska

#ŁączyMYsiły

#KulturaMK

#CzasWolny

#współpracuje.

Szanowni Państwo,

ten numer Magazynu powstał dzięki Waszemu zaangażowaniu – serdecznie za nie dziękujemy! Następne wydanie Magazynu to wydanie specjalne – otrzymacie je podczas V Forum Metropolii Krakowskiej. O możliwości zgłaszania tematów do kolejnego wydania poinformujemy na początku 2025 r.

Do zobaczenia!